Gemeente **Dongen**

Bestuursrapportage 2026-2

Kindpakket

Noorderbunder

KC's Heilig Hart, 's Gravenmoer, Biezenkring

Lokale kracht

Ontmoeten

Inclusiever

Versterkt en vernieuwd de toekomst in!

Toegankelijker

Begrijpelijker

Meedoen

Erbij horen

Sport & bewegen

Hitteplan

Biodiversiteit

Verkeer & veiligheid

Klimaatbestendig

Cultuur & samenleving

Vijf Turven

Versterken dienstverlening

Onderwijs & bouwen

Samen doen

Veiligheid en vertrouwen

Wonen. Duurzaamheid. Sociale basis.

Inleiding

Voor u ligt de tweede bestuursrapportage van 2026. Met deze rapportage kijken we naar de voortgang van het beleid en de plannen voor 2026. De peildatum is 1 augustus. We laten zien wat we tot nu toe hebben bereikt, welke stappen zijn gezet en waar we de komende maanden nog aan werken.

2026 is een bijzonder jaar voor Dongen. Het is een overgangsjaar waarin we de vorige bestuursperiode afronden en vanaf juni zijn gestart met een nieuwe bestuursperiode. Met het nieuwe bestuursakkoord *Doen wat nodig is!* bouwen we verder op wat al in gang is gezet en leggen we nieuwe accenten. De Toekomstvisie Dongen 2040 blijft daarbij het kompas voor de komende jaren.

In de eerste acht maanden van 2026 is op veel onderwerpen voortgang geboekt. Een deel van de werkzaamheden komt voort uit de plannen die al eerder zijn ingezet. Tegelijkertijd zijn de eerste stappen gezet om het nieuwe bestuursakkoord uit te voeren. In deze bestuursrapportage laten we zien wat daarvan al zichtbaar is.

Wonen: bouwen aan sterke dorpskernen
We werken verder aan voldoende en passende woningen in Dongen, ’s Gravenmoer en Klein-Dongen-Vaart. In 2026 zijn verschillende woningbouwplannen in aanbouw genomen. Er zijn nieuwe woningbouwplannen in voorbereiding en voor andere plannen worden de planologische procedures doorlopen. Ook is gewerkt aan gebiedsontwikkelingen, waaronder gebiedsvisies en nieuwe uitbreidingslocatie(s). Tot slot is op provinciaal en regionaal niveau de volkshuisvestingsverordening en -programma in voorbereiding. Daarmee werken we verder aan de ambitie om ruimte te bieden aan verschillende inwoners en doelgroepen en om onze dorpskernen sterk en leefbaar te houden.

Sociale basis: samen zorgen voor elkaar
Binnen de sociale basis zijn belangrijke stappen gezet. Het uitvoeringsprogramma voor de sociale basis is vastgesteld en de uitvoering is gestart. Het Stevig Lokaal Team Jeugd is gestart en biedt laagdrempelige ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. Om een hulpvraag snel en zonder onnodige tussenstappen op de juiste plaats te laten landen, is een wekelijks verdeeloverleg tussen de gemeente, het SLT en het Dorpsteam ingericht.

Daarnaast is de samenwerking met onderwijs, zorgaanbieders, verenigingen, vrijwilligers en andere maatschappelijke partners verder versterkt. Als concreet voorbeeld hiervan wordt gewerkt aan een platform voor vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk: Dongen voor elkaar. Het kan hierbij gaan om een vraag van een inwoner, maar ook om een vraag van een vereniging of stichting. In 2027 gaat dit platform live.

Het project ‘Sociale kaart’ is gestart. Met de sociale kaart komt er voor inwoners een overzicht van alle organisaties en de ondersteuning die zij leveren binnen het voorliggend veld. Doel is om het voor inwoners makkelijker te maken gericht hulp en/of ondersteuning te vinden. Eind 2027 is de sociale kaart beschikbaar.

Ook is ingezet op gezondheid, preventie, participatie en het ondersteunen van inwoners die dat nodig hebben. Zo werken we aan een sterke basis waarin inwoners zoveel mogelijk zelf kunnen meedoen en elkaar kunnen helpen.

Duurzaamheid, energie, klimaat en water
Dongen werkt verder aan de opgaven op het gebied van duurzaamheid, energie, klimaat en water. Ook in 2026 zijn hierin concrete stappen gezet. Zo werken we aan het Warmteprogramma en vraagt de toenemende netcongestie steeds nadrukkelijker om gemeentelijke regie. We hebben het ACM-kader (Autoriteit Consument & Markt) geïmplementeerd en zetten in op het eerder aanvragen van stroomaansluitingen. Ook werken we aan de KRW-opgave (Kaderrichtlijn Water) en aan maatregelen om de leefomgeving klimaatbestendiger te maken.

Tegelijkertijd zetten we stappen richting een circulaire en groene gemeente. De gemeente Dongen heeft het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) ondertekend en werkt aan het verminderen en beter scheiden van afval. Met het Programma Vitaal Buitengebied 2040 brengen we natuur, water, klimaat en landbouw met elkaar in verbinding. Inwoners worden actief betrokken en ondersteund bij verduurzaming, onder andere via Duurzaam Dongen en het duurzaamheidsmagazine. Daarnaast biedt het isolatieprogramma ondersteuning aan inwoners die hun woning willen verduurzamen. Ook op het gebied van veiligheid blijven we alert. We voeren het veiligheidsbeleid uit en treden op tegen illegale situaties en drugsoverlast.

Verder met de uitvoering
De eerste acht maanden van 2026 laten zien dat er veel in beweging is. We hebben bestaande plannen verder uitgevoerd en tegelijk de eerste stappen gezet in de nieuwe bestuursperiode. De komende maanden werken we verder aan de ambities uit het bestuursakkoord *Doen wat nodig is!* en aan de lopende opgaven voor onze kernen Dongen, ’s Gravenmoer en Klein-Dongen-Vaart.

Met deze bestuursrapportage informeren wij u over de voortgang en over wat we in de rest van 2026 nog gaan doen.

Burgemeester en wethouders van Dongen,
Namens dezen,

De secretaris,
Dr. G.W. Goedmakers

De burgemeester,
Ir. J.C. Slagboom

Leeswijzer

Bestuursrapportage 2026-2 gaat in op effecten van besluiten en ontwikkelingen tot 1 augustus 2026 die leiden tot actualisatie van budgetten alsmede een inhoudelijke stand van zaken in de uitvoering van de beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in de programmabegroting 2026.

De Bestuursrapportage is opgesteld in lijn met de programmabegroting 2026-2029. In de opzet wordt per programma en thema een update gegeven over de inhoudelijke en eventueel financiële ontwikkelingen per thema.

Per programma en thema geven wij u inzicht in de resultaten aan de hand van de vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we hiervoor gedaan?
- Welke nieuwe ontwikkelingen spelen er? Een toelichting op ontwikkelingen die mogelijk beleidsmatige of financiële gevolgen kunnen hebben, maar waarvan de impact nog niet bekend is.
- Wat is de stand van zaken met betrekking tot de beleidsrisico's? Een toelichting op de actuele stand van zaken op de beleidsrisico's uit de begroting. Als zich nieuwe risico's voordoen, dan zullen we deze hier ook vermelden.
- Wat heeft het gekost? Inzicht in de cijfers per thema met een toelichting op de financiële afwijkingen op de begroting.

De eerste twee vragen hebben betrekking op de beleidsverantwoording. Behalve inzicht in wat we bereikt hebben en wat we daarvoor gedaan hebben, gaan we in op eventuele nieuwe ontwikkelingen die zich sinds het opstellen van de begroting hebben voorgedaan. Daarnaast geven we een toelichting op de actuele stand van zaken op de beleidsrisico's uit de begroting. Als zich nieuwe risico's voordoen, dan zullen we deze hier ook vermelden.

In de begroting 2026 zijn bij ieder thema enkele speerpunten benoemd. Door middel van een verkeerslichtenmodel geven we in de Bestuursrapportages inzicht in de voortgang.

Groen betekent hierbij dat we op koers liggen in het realiseren van het speerpunt.

Bij oranje is dit ook het geval, maar zijn er aandachtspunten.

Bij rood verwachten we het speerpunt niet of niet volgens planning te realiseren.

Hoe de cijfers te interpreteren?

- In de financiële overzichten duiden we de saldi (en gerealiseerde resultaten) met een minteken voor een nadeel en "blanco" voor een voordeel.
    - Nadeel: een verhoging van de lasten of een verlaging van de baten.
    - Voordeel: een verlaging van de lasten of een verhoging van de baten.
- Bedragen in de tabellen en grafieken worden, tenzij anders aangegeven, afgerond in duizenden euro's vermeld. Optellingen kunnen marginaal afwijken door de afrondingen.
- De toelichting van de verschillen is per thema uitgewerkt en gepresenteerd in de kolom Bestuursrapportage 2026-2.

De begrotingscijfers zijn uit de primitieve begroting overgenomen. De begroting na wijziging is primitieve begroting + Bestuursrapportage-1.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **5**

Financiële samenvatting **6**

1. Dongen Leeft! **8**
2. Dongen Zorgt! **15**
3. Veilig Dongen! **22**
4. Dongen Onderneemt! **25**
5. Dongen Dient! **29**
6. Algemene dekkingsmiddelen en overhead **35**
Investeringsplan 2026 ..... **38**

Financiële samenvatting

De tweede Bestuursrapportage 2026 laat een verbetering van het financiële beeld zien. Na de eerste Bestuursrapportage werd voor 2026 een tekort van € 1,9 miljoen verwacht. De mutaties in deze tweede Bestuursrapportage hebben per saldo een positief effect van € 1,1 miljoen. Het verwachte jaarrekeningsaldo komt daarmee uit op een tekort van € 0,3 miljoen.

De verbetering wordt vooral veroorzaakt door de hogere algemene uitkering van € 1,3 miljoen als gevolg van de Meicirculaire 2026. Een deel hiervan houdt verband met een wijziging in de financiering van het klimaat- en energiebeleid. De middelen die voorheen via een specifieke uitkering (CDOKE) werden ontvangen, worden vanaf 2026 via de algemene uitkering van het gemeentefonds verstrekt. Deze middelen waren nog als afzonderlijke specifieke uitkering in de begroting opgenomen. Het nadeel op het thema Duurzaamheid wordt daardoor gecompenseerd door een hogere algemene uitkering.

Daarnaast zijn er diverse voordelen, onder andere door lagere lasten binnen de zorg, lagere kosten en een hogere doorbelasting van kosten aan de noodopvang, waardoor de begroting beter aansluit op de werkelijke kosten en opbrengsten, en lagere kapitaallasten. Tegenover deze voordelen staan ook financiële nadelen. Zo vallen verschillende inkomsten lager uit en zijn er hogere lasten voor onder andere de APPA-voorziening voor gewezen wethouders, de VNG-bijdrage en de uitbreiding van de wethouderscapaciteit.

Een deel van de mutaties is incidenteel. Dit geldt bijvoorbeeld voor de APPA-voorziening en verschillende verschuivingen in de uitvoering van werkzaamheden. Daarnaast zijn er ook structurele mutaties. Deze hebben invloed op het meerjarig financieel perspectief en zijn betrokken bij de begroting 2027-2030.

Zoals gezegd verbetert het financiële resultaat van 2026 per saldo met € 1,1 miljoen. Het verwachte jaarrekeningsaldo bedraagt daarmee € 0,3 miljoen negatief.

Het meerjarenperspectief zoals opgenomen in de begroting blijft een belangrijk aandachtspunt. Met name de structurele financiële ruimte vraagt de komende jaren aandacht.

Financieel perspectief

In het financieel perspectief wordt een overzicht gepresenteerd van alle begrotingswijzigingen. Die wijzigingen zijn gebaseerd op de werkelijke baten en lasten tot augustus 2026 en de verwachting voor de periode tot en met december 2026. In het financieel perspectief zijn enkel de wijzigingen op de begroting 2026 verwerkt die zijn ontstaan in het jaar 2026 voor zover bekend of eerder zoals hierboven omschreven. Overige autonome of beleidsontwikkelingen die hun aanvang vinden in de jaren na 2026 zijn nog niet in dit meerjarig perspectief verwerkt. Deze mutaties worden, indien van toepassing, meegenomen bij het opstellen van de begroting 2027-2030.

Financieel perspectief	2026
Primitief begrotingssaldo 2026	**493**
1e wijziging Amendement subsidies sociaal beleid	-50
Resultaat Berap 2026-1	-1.921
Mutaties Berap 2026-2	
Thema Omgeving	486
Thema Leven	31
Thema Duurzaamheid	-417
Thema Onderwijs	303
Thema Zorg	-165
Thema Armoede	25
Thema integrale veiligheid	7
Thema Rampenbestrijding en brandweer	-
Thema Ondernemerschap	-
Thema Werknemerschap	49
Thema Bestuur	-317
Thema Dienstverlening	122

Financieel perspectief	2026
Thema Beheer en Onderhoud	29
Thema Afval	-
Thema Algemene uitkering	1.318
Thema Gemeentelijke belastingen en heffingen	31
Thema Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-582
Thema Overhead	148
Saldo van mutaties Berap 2026-2	**1.068**
Mutaties Reserves	**123**
Begrotingssaldo na Berap 2026-2	**-287**

In deze Bestuursrapportage worden de mutaties in de budgetten toegelicht ten opzichte van de vastgestelde Begroting 2026. Het saldo van alle mutaties van deze Bestuursrapportage is € 1.068.000 positief. Het herziene begrotingssaldo na Bestuursrapportage 2026-2 bedraagt € 287.000 negatief.

De mutaties in deze Bestuursrapportage zoals hierboven per thema zijn weergegeven zijn elders in deze rapportage inhoudelijk toegelicht.

1. Dongen Leeft!

Het programma Dongen Leeft! gaat over het brede terrein dat bepaalt hoe het is om in Dongen te leven. Leven gaat dan om het vinden van een duurzame eigen plek om te wonen. De vraag naar woningen is groot. Er wordt volop ingezet om voor de verschillende doelgroepen voor de langere termijn de juiste woningen te realiseren. Maar leven is meer dan wonen alleen. We bouwen aan een gezonde leefomgeving door te investeren in leefbare en sociale wijken en kernen. Een gezonde leefomgeving vraagt ook om een (vitaal) buitengebied met een rijke biodiversiteit, schoon water, een groen landschap met ruimte om te ondernemen en te recreëren.

Dongen kent een rijk verenigingsleven. Inwoners zijn lid van sportverenigingen, bezoeken evenementen en gaan naar de bibliotheek. In de basis zijn alle ingrediënten aanwezig om Dongen ook in de toekomst de gemeente te laten zijn waar het prettig duurzaam wonen, werken, leven en verblijven is, maar waar ook onze geschiedenis en herkomst herkenbaar en beleefbaar blijft.

Duurzaamheid en klimaat hebben in de afgelopen jaren een belangrijke plaats ingenomen om prettig te kunnen leven en dat geldt zeker ook voor de toekomst. Dongen is dan ook volop aan het verduurzamen. Zonnepanelen worden geplaatst, nieuwe woningen worden aardgasloos gebouwd en bestaande gebouwen worden verduurzaamd waarbij wordt ingezet op het stimuleren van isoleren. De hoge energiekosten geven hiervoor een extra aanleiding. Met het oog op de klimaatveranderingen zoals droogte, hittestress en hevige regenval zal Dongen investeren om onze leefomgeving leefbaar te houden.

“Dongen Leeft!” is vooral een programma waarbinnen kaders worden geschapen en wordt ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Bij de ontwikkelingen in het maatschappelijk domein wordt (waar mogelijk) gezocht naar andere invullingen en een andere manier van werken. De instandhouding van onze duurzame en leefbare omgeving zien wij als dienstverlening aan onze inwoners. Dit is daarom opgenomen in het programma “Dongen Dient!”.

110 Omgeving

Wat hebben we bereikt? **Peildatum 1 augustus**	**Wat hebben we tot nu toe gedaan?** **Peildatum 1 augustus**
Het gemeentedekkend omgevingsplan is in voorbereiding.	De vaststelling van deelgebied 1 is voorzien in 2027. Rho Adviseurs begeleidt de gemeente hierbij. De voorbereidende werkzaamheden vinden plaats.
De voorbereiding van het volkshuisvestingsprogramma is gestart.	De voorbereiding wordt regionaal afgestemd en is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Wet versterking regie volkshuisvesting per 1 juli 2026.
Het tweede deel van de Gebiedsvisie Achter de Vennen is in voorbereiding.	In deel 1 zijn de gebiedswaarden vastgesteld; voor deel 2 (mogelijke ontwikkelingen) hebben participatieavonden met belanghebbenden plaatsgevonden en is input opgehaald. De conceptvisie wordt nu afgerond en ter inzage gelegd.
De Gebiedsvisie Glorieux wordt verder uitgewerkt.	De Gebiedsvisie wordt uitgewerkt in afstemming met stakeholders en eigenaars. Het stedenbouwkundig ontwerp en landschapsplan zijn in Q3 2026 klaar.
De Gebiedsvisie Kloosteromgeving wordt verder uitgewerkt.	De Gebiedsvisie wordt in afstemming met stakeholders en eigenaars in het gebied vertaald naar een stedenbouwkundig ontwerp. Dit ontwerp is in grote lijnen gereed en de uitvoerbaarheid wordt financieel getoetst. Het ontwerp wordt in Q4 2026 afgerond.
De voorbereiding van de woningbouw op de locatie Berlagestraat – Procureurweg is gestart.	Het TAM Omgevingsplan Procureurweg 24-26 – Fazantenweg is vastgesteld door de raad. Eind augustus loopt de beroepstermijn af. De nota van uitgangspunten en stedenbouwkundig plan worden voorbereid.

Diverse inbreidingslocaties zijn in voorbereiding.	• Voor diverse locaties vinden stedenbouwkundige verkenningen plaats, bijvoorbeeld Veld 40, de vrijkomende schoollocaties in ’s Gravenmoer en het project De Vloot. • De omgevingsaanvraag voor de verbouw van het voormalige kantoor van Casade aan de Min. Goselinglaan is verleend. • In het voormalige kantoorpand Lage Ham 10 worden appartementen gerealiseerd.
De uitvoering van de grondexploitaties voor woningbouw en het grondbeleid, waaronder de ontwikkeling van de Noorderbunder en de Vijf Turven, is voortgezet.	Voor de ontwikkeling aan de Noorderbunder zijn de eerste omgevingsaanvragen voor het realiseren van de woningen op velden 1, 2, 3 en 5 in voorbereiding dan wel verleend. De start van de bouw van de eerste woningen vindt eind 2026 plaats. Voor de ontwikkeling van de Vijf Turven vindt vaststelling, naar verwachting, in Q3 2026 plaats.
Het vereveningsfonds wordt verder uitgewerkt.	De juridische regeling wordt uitgewerkt en wordt naar verwachting in Q4 ter besluitvorming voorgelegd.
De Stimuleringsregelingen via Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn) wordt uitgevoerd.	Er zijn aanvragen voor SVn startersleningen ontvangen. Voor de stimuleringslening en/of verzilverlening is 1 aanvraag ontvangen.
De voorbereiding van de huisvestingsverordening is gestart.	De voorbereiding vindt plaats in regionaal verband, in lijn met de verplichtingen vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv).
De bestuurlijke opdracht SRBT voor het opstellen van een handboek naoorlogse wijken wordt uitgevoerd.	Het handboek voor naoorlogse wijken wordt opgesteld en wordt in Q3 2026 tijdens de bestuurlijke ontwikkeldag SRBT besproken en vastgesteld.
De uitvoering van het speelruimteplan is gestart.	Voor de uitvoering zijn voorbereidingen getroffen en is gestart met de vernieuwing van speelplekken, waarbij bewoners worden betrokken. De speelplekken aan de Rijnstraat-Planetenstraat en Prinsenstraat zijn vernieuwd. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart voor 5 andere speelplekken. In oktober wordt een Raadsinformatiebrief aangeboden met een evaluatie over het gelopen proces.
De voorbereiding van het programma mobiliteit is gestart.	De mobiliteitsschets is gepresenteerd en dient als basis voor het opstellen van het nieuwe programma mobiliteit.
De herinrichting van de Eindsestraat is in voorbereiding.	De civieltechnische uitwerking is gestart en een eerste schetsontwerp is opgesteld. Eind juni zijn de bewoners geïnformeerd over de herinrichting. Ideeën en wensen zijn opgehaald. Op basis van de resultaten van het vooronderzoek en wensen van bewoners is het eerste schetsontwerp opgesteld. Verwachting is om dit schetsontwerp in het najaar te presenteren.
De nieuwe kruising Duiventorenbaan-Moerkensdreef is in voorbereiding.	Door uitstel van de N629 is de uitvoering vertraagd; in regionaal verband wordt gewerkt aan een maatregelenpakket voor het onderliggend wegennet.

Speerpunten 2026	
• Implementeren van de opgave wonen in de organisatie. • Implementeren van de Wet versterken regie volkshuisvesting: voorbereiden en vaststellen huisvestingsverordening en programma wonen • Ontwikkeling Noorderbunder – Start van de bouw van de woningen in fase 1.	

- Ontwikkeling Vijf Turven – Het stedenbouwkundig plan is definitief en het planologisch traject is in gang gezet.

Nieuwe ontwikkelingen

Reserve Omgevingswet

In de begroting is het structurele budget voor de Omgevingswet met € 150.000 verlaagd. Hiermee maken we structureel ruimte in de begroting. Dit is vooral een financieel-technische wijziging. De kosten voor het opstellen van de omgevingsplannen blijven namelijk bestaan, maar zijn incidenteel van aard. Daarom is het passend om deze kosten de komende jaren vanuit een reserve te dekken in plaats van hiervoor structureel budget in de begroting op te nemen.
Voor Dongen moeten negen omgevingsplannen worden opgesteld. We hebben een indicatie van de kosten hiervoor. Daarom stellen we voor om de bestaande reserve Woonfonds (€ 50.000) te hernoemen naar de reserve Omgevingswet. De reserve Woonfonds kan vervallen, omdat de reserve Realisatie Stimulans ook kan worden ingezet voor sociale woningbouw.
In deze Berap voegen we € 89.000 toe aan de reserve. Dit zijn middelen die dit jaar niet worden aangewend voor het opstellen van de omgevingsplannen. Bij de Jaarverantwoording stellen we – bij een positief saldo – voor om nog een aanvullende storting te doen. Zo creëren we voldoende ruimte om de incidentele kosten van de omgevingsplannen de komende jaren op te vangen.

Beleidsrisico's

De nieuwe afspraken rondom netcongestie worden nauwlettend gevolgd. Vanaf 1 juli 2026 wordt gewerkt met maatschappelijke prioritering bij de toewijzing van capaciteit op het elektriciteitsnet. Daarbij geldt de volgende volgorde: 1) congestieverzachters, 2) veiligheid en 3) basisbehoeften. Onderwijs en woningbouw vallen onder de categorie basisbehoeften.
Medio augustus ontvangt de gemeente een overzicht van projecten die niet voldoen aan de criteria voor de overgangsregeling voor concrete woningbouwprojecten. Medio september ontvangt de gemeente een compleet overzicht van de projecten waaraan - binnen de overgangsregeling – capaciteit is toegekend. Vanaf 1 oktober kunnen gemeenten woningbouwprojecten aanmelden voor het eerder aansluiten.

120 Leven

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	**Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus**
Het subsidiebeleid is ingezet om maatschappelijke doelen te bereiken.	Subsidies zijn verleend conform beleid en kaders, waaronder: • Activiteitensubsidies aan 59 initiatieven van verenigingen en stichtingen. • Beleidsgestuurde contractfinanciering aan Theek 5, Het KunstPodium (bevoorschotting), Donckhuys en Cultuurhuis De Cammeleur. • Overige subsidies aan sociaal-culturele initiatieven De Geubel, Maasstad Omroep Stichting, Vrouw Muskens en Stichting Verenigingshal Dongen. Het aanvraagproces voor activiteitensubsidies is verbeterd door de invoering van nieuwe formats, een vereenvoudigd digitaal aanvraagformulier en een vernieuwde webpagina met een duidelijk stappenplan voor aanvragers.
Het bibliotheekwerk door Theek 5 is voortgezet binnen de financiële mogelijkheden	Het subsidiebudget is aangevuld met rijksmiddelen (de decentralisatie-uitkering openbare bibliotheken en extra OAB-middelen) Bezuinigingsmaatregelen zijn doorgevoerd, waaronder terugbrenging van bemenste openingstijden en programmering.
Survey cultureel erfgoed uitgewerkt. Goede respons vanuit Dongense samenleving.	De antwoorden op de survey worden uitgewerkt in een interactief dashboard en een infographic. Hiermee wordt de informatie op een toegankelijke en begrijpelijke manier beschikbaar gemaakt voor bestuur, inwoners en respondenten, en wordt bijgedragen

	aan een transparant participatieproces. Daarnaast vormt de analyse van de resultaten een belangrijke bouwsteen voor het verdere beleidsproces.
Voorbereiding Programma Erfgoed gestart	Er is een inhoudsopgave opgesteld die als basis dient voor het opstellen van het Programma. De vaststelling van het Programma wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2027.

Speerpunten 2026	
• Het subsidiestelsel wordt herijkt; het geactualiseerde subsidiebeleid treedt naar verwachting in werking per 2028. • Gemeenten en Theek 5 werken aan een gezamenlijk meerjarenplan en samenwerkingsafspraken, als basis voor toekomstig bibliotheekbeleid en subsidieafspraken. • Voor het programma cultureel erfgoed is input opgehaald bij inwoners; vaststelling wordt verwacht in 2027. • In januari is een vernieuwde editie van *Max Vitaal* uitgebracht, met een uitgebreid en geactualiseerd aanbod voor senioren. • De aanleg van de kunstgrasvelden bij Olympia'60 en de renovatie van een bestaand veld verlopen volgens planning. De werkzaamheden worden naar verwachting in september afgerond. • De verenigingsadviseur wordt in toenemende mate ingezet; dit draagt bij aan sterke en toekomstbestendige verenigingen en een sociaal veilige sportomgeving, onder meer via het opleiden van vertrouwenscontactpersonen (VCP's).	

Nieuwe ontwikkelingen
Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Beleidsrisico's
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico's te melden.

130 Duurzaamheid

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	**Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus**
We hebben inwoners ondersteund bij het verduurzamen van hun woning.	Van 1 januari tot 1 juli 2026 zijn 83 aanvragen voor isolatiesubsidie goedgekeurd en uitbetaald (€ 115.194). In dezelfde periode zijn 32 aanvragen voor klimaatsubsidie ingediend.
De bewustwording rondom duurzaamheid is vergroot.	Via verschillende communicatiekanalen is ingezet op voorlichting en bewustwording, onder meer via de Duurzaamheidskrant en online berichtgeving.
Er is meer schoon en emissieloos gebouwd.	Voor project Vaartweg zijn emissieloze machines ingezet. Hiervoor is een subsidieaanvraag gedaan.
We zetten in op het Schone Lucht Akkoord.	Er is gestart met een plan van aanpak voor de monitoring van het Schone Lucht Akkoord.
Het ontwerpend onderzoek naar energieknooppunt De Wildert is afgerond.	Het ontwerpend onderzoek voor het energieknooppunt De Wildert is afgerond.
Er zijn stappen gezet in de richting van een Green Deal en/of een energiehub op Tichelrijt.	Met ondernemers op Tichelrijt is samengewerkt aan de verkenning van een Green Deal en de ontwikkeling van een energiehub. Hiervoor is een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Brabant
We onderzoeken de continuering van het energieloket.	Mogelijkheden voor regionale samenwerking worden verkend.

Speerpunten 2026

- Start van het opstellen van een warmteprogramma.
- Het ontwikkelen van monitoringstools voor de diverse duurzaamheidsopgaven
- Op basis van de integrale Visie voor De Donge stellen we een meerjarenprogramma op.
- We ondersteunen inwoners bij het verduurzamen van hun woning via de subsidie Lokale Aanpak Isolatie, conform de regels van natuurvriendelijk isoleren

Nieuwe ontwikkelingen

- Voor het opstellen van een warmteprogramma is de aanbesteding doorlopen. Het ingenieursbureau Antea Groep stelt het warmteprogramma op. Gemeenten moeten uiterlijk 31 december 2027 een warmteprogramma hebben vastgesteld.
- Voor het ontwikkelen van monitoringstools is de Energiebalans opgesteld. Dit is een feitelijke nulmeting van het lokale energiesysteem: hoeveel energie wordt in Dongen gebruikt, waarvoor, in welke vorm, en hoeveel wordt lokaal opgewekt.
- Verduurzamen woningen: de landelijke SPUK middelen zijn tot in ieder geval 2029 beschikbaar, inwoners kunnen nog steeds subsidie aanvragen voor het verduurzamen van hun woning. Er komt dit jaar een projectopdracht voor de evaluatie van het huidige isolatieprogramma en de inzet voor de komende periode. Voor het natuurvriendelijk isoleren stellen we een soortenmanagementplan op. Dit helpt inwoners bij het voldoen aan de wettelijke eisen bij het isoleren van woningen.
- De energieprijzen zijn door internationale ontwikkelingen sterk gestegen. Op nationaal niveau wordt de oplossing gezocht in de bestrijding van energiearmoede en de verduurzaming van bestaande woningen.
- Vanaf 1 juli geldt een ander prioriteringskader voor het toewijzen van capaciteit op het elektriciteitsnet. Kleingebruikers krijgen niet automatisch een verzwaring, maar worden op een wachtlijst gezet. Voor maatschappelijke doelen (woningbouw, maatschappelijke functies) geldt een hogere prioriteit. Dit geldt niet voor bestaande woningen, laadpalen of bedrijven in het kleinverbruikerssegment.

Beleidsrisico’s

- Er komt mogelijk (nog) meer nadruk te liggen op isolatie en verduurzaming van bestaande woningen. Dit om de impact van de stijgende energieprijzen te verzachten. Tegelijkertijd kan de verduurzaming van bestaande woningen moeilijkheden ondervinden door het nieuwe prioriteringskader dat gehanteerd wordt voor het toekennen van capaciteit op het elektriciteitsnet.

- De voortgang van de verduurzaming van gebouwen is mede afhankelijk van de totstandkoming van een gemeentelijk Soortenmanagementplan (SMP). De gemeente treft hiervoor voorbereidingen, maar is voor de verdere uitwerking mede afhankelijk van de vaststelling van het provinciale plan van aanpak door de provincie Noord-Brabant. Tot die tijd bestaat het risico dat verduurzamingsmaatregelen vertraging oplopen door aanvullende ecologische onderzoeken en vergunningprocedures.

Wat mag het kosten?

110 - Omgeving		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Omgeving	**9.640**	**7.699**	**256**	**0**	**-65**	**421**	**9.831**	**8.120**
0.10	Mutaties reserves		0		0	89		89	0
2.1	Verkeer en vervoer	664	29	5	0			668	29
2.5	Openbaar vervoer	94		6				101	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0		0				0	
7.4	Milieubeheer	1		0				1	
8.1	Ruimte en leefomgeving	755	32	245	0	-78		922	32
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.930	7.639	0	0	-78	141	7.853	7.780
8.3	Wonen en bouwen	196	0	0	0	2	280	198	280

Baten	421 voordeel	S/I

• De regeling Realisatie Stimulans betaalbare woningen keert een bedrag uit per gerealiseerde betaalbare woning. In 2026 is gestart met de bouw van 40 van deze woningen, hiervoor wordt een bijdrage uitgekeerd van € 7.000 per woning.	280	I
• Voor de bouw van het KC Heilig Hart is grond verkocht. De opbrengst wordt in 2026 verantwoord in de grondexploitatie Beljaart die dit jaar ook wordt afgesloten. De voorlopige winstneming wordt in deze Berap verwerkt.	198	I
• Voor overige grondexploitaties (zie lasten) wordt verwacht dat de lasten lager uitvallen als vooraf voorzien. De systematiek van de grondexploitaties schrijft voor dat lasten uiteindelijk als boekwaarde worden bijgeschreven op de balans (waarde van de grex). Omdat de lasten lager zijn is de doorbelasting naar de balans ook lager, dat leidt in dit geval tot een nadeel voor de begroting. Daar staan dus lagere lasten tegenover, per saldo voor de begroting budget neutraal.	-57	I

Lasten	**65 voordeel**	**S/I**
• De lasten voor diverse grondexploitaties vallen lager uit dan begroot. Dit geldt voor de grexen Noorderbunder en De Vijf Turven.	57	I
• De raming van de kosten voor de invoering van de Omgevingswet is verlaagd. Gebleken is dat de uitvoering van de werkzaamheden en daarmee de te maken kosten zich wat lastig laten begroten.	89	I
• De opgave tot invoering van de Omgevingswet blijft onverminderd van kracht. Zoals hiervoor aangegeven is de lastenraming lastig te voorspellen bij een gelijkblijvende opgave. Om de betreffende gelden beschikbaar te houden wordt voorgesteld de niet benutte gelden te storten in een reserve. Het vormen van deze reserve wordt bij expliciet voorstel en besluit in deze Berap bekrachtigd.	-89	I
• Diverse afwijkingen onder € 25.000, per saldo.	8	I

120 - Leven		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	**bedragen x € 1.000,-**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
	Leven	**4.930**	**937**	**473**	**542**	**-36**	**-5**	**5.368**	**1.475**
0.10	Mutaties reserves		70		0				70
3.4	Economische promotie	233	13	3	0		-5	236	8
5.1	Sportbeleid en activering	331	152	258	240	25		614	392
5.2	Sportaccommodaties	1.776	345	205	302	-59		1.922	647
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.543	310	3	0	-1		1.545	310
5.4	Musea	42		4		-1		45	
5.5	Cultureel erfgoed	15		0	0			15	0
5.6	Media	748	26	0	0			748	26
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	192		0		-1		192	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	50	22	0	0			50	22

Baten	**5 nadeel**	**S/I**
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	5	S

Lasten	**36 voordeel**	**S/I**
• In Bestuursakkoord 2026-2030 staat opgenomen '' Voor de waardering en ondersteuning van vrijwilligers maken we structureel € 50.000 vrij. We behouden de vrijwilligersbonnen en faciliteren vrijwilligersprijzen. Tegelijkertijd onderzoeken we samen met vrijwilligers welke vormen van waardering en ondersteuning het beste aansluiten bij hun behoeften.'' Voor 2026 is nog geen budget begroot hiervoor.	-25	S
• De rentelasten voor de gemeente zijn lager, de doorbelasting van de rente aan zwembad de Vennen valt hierdoor ook lager uit.	59	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo	2	I

130 - Duurzaamheid		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Duurzaamheid	**1.609**	**709**	**0**	**131**	**-172**	**-590**	**1.437**	**251**
0.10	Mutaties reserves		82		0		-4		78
6.3	Inkomensregelingen	0	0	0	0		36	0	36
7.4	Milieubeheer	1.609	627	0	131	-172	-622	1.437	136

Baten	590 nadeel	S/I
• Voor het opstellen van het Soorten Management Plan (SMP) wordt Provinciale subsidie ontvangen. Het afronden van het SMP is voorzien in 2027. Daarmee wordt de subsidie niet dit jaar ontvangen, daardoor voor dit jaar een nadeel.	-141	I
• Tot 2025 werd van het Rijk middelen ontvangen voor Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) via een Specifieke Uitkering (Spuk). In 2026 betaalt het Rijk deze gelden via de algemene uitkering van het gemeentefonds. De Spuk-gelden waren echter nog wel begroot. Een nadeel op dit thema wat dus gecompenseerd wordt in de algemene uitkering.	-480	S
• Er is een aanvullende uitkering ontvangen voor de aanpak van energiearmoede	36	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-5	I

Lasten	172 voordeel	S/I
• De uitvoering van Soorten Management Plan (SMP) schuift voor het grootste deel door naar 2027 (zie ook baten).	145	I
• Diversen ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	27	I

2. Dongen Zorgt!

In het programma Dongen Zorgt! worden belangrijke delen van het sociaal-maatschappelijk veld met elkaar verbonden. We hebben het over domeinen als onderwijs, gezondheid, Wmo, jeugdhulp, armoede en schuldhulpverlening. Onze belangrijkste drijfveer is dat inwoners regie kunnen voeren over hun eigen leven. We hanteren als uitgangspunten normalisatie en positieve gezondheid. We kijken naar wat die inwoner wel kan en ook zélf kan. We richten ons op de eigen verantwoordelijkheid, al dan niet met (collectieve) ondersteuning. Daarnaast zetten we stevig in op preventie binnen het sociale en maatschappelijke domein in brede zin.

Dat doen we binnen het onderwijs door het bieden van een passend onderwijsniveau in scholen. Scholen die veilig zijn met een prettig leefklimaat. Als het gaat om een inclusieve samenleving zetten we in op het voorkomen van schulden en door het wegvallen van de tijdelijke steunmaatregelen kan armoede voor meer inwoners een probleem worden. Als er schulden zijn, dan ondersteunen we met de afbouw van deze problematische schulden. We bevorderen een gezonde samenleving. De partners in het sociaal-maatschappelijk domein werken samen om ervoor te zorgen dat problemen in een zo vroeg mogelijk stadium worden gesignaleerd. En daardoor zo veel mogelijk kunnen worden opgelost in het dagelijks leven en door de inzet van algemeen toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen. Als het nodig is, dan zetten we tijdig kortdurende intensieve ondersteuning in. Bij de keuze voor de inzet van een voorziening staat de inhoud centraal. Echter, we ontkomen er als gemeente niet aan om ook zorgvuldig te kijken naar de financiële component. Het recht hebben op alle zorg is daarmee niet ons uitgangspunt, we kijken kritisch naar de eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden van de burger en – waar nodig – vullen we hierop aan.

210 Onderwijs

Wat hebben we bereikt? **Peildatum 1 augustus**	**Wat hebben we tot nu toe gedaan?** **Peildatum 1 augustus**
We werken regionaal aan het verbeteren van basisvaardigheden.	Binnen het regioplan '*Verbeteren basisvaardigheden – Samen begrijpen we elkaar beter 2026-2028*' is extra ingezet op een gezinsgerichte aanpak en de verbinding met de Lokale Educatieve Agenda. We koppelen leren nadrukkelijker aan werk en werkgeverschap; hiervoor is een LLO-subsidie van € 2,2 miljoen toegekend aan de arbeidsmarktregio.
	Ook in het uitvoeringsprogramma sociale basis zetten we in op het versterken van basisvaardigheden als randvoorwaarde voor participatie, zelf- en samenredzaamheid en bestaanszekerheid van inwoners.
We werken aan toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen die de ontwikkelingen van onze kinderen optimaal faciliteren.	De stand van zaken is als volgt • **KC Agnes:** aanvraag tijdelijke huisvesting in behandeling in het programma en overzicht 2026 onderwijshuisvesting. • **KC Heilig Hart:** opgeleverd en in gebruik. • **KC 's Gravenmoer**: opgeleverd en vanaf dit schooljaar in gebruik. • **KC Biezenkring:** De aanbesteding is succesvol doorlopen en de uitvoeringsfase start in Q4 van 2026. • **KC West:** voorbereiding worden getroffen en project bevindt zich in de opstartfase. • **Haalbaarheidsonderzoek Sint Jan, Achterberg en Cambreur College gebouw B:** De aanbesteding voor de 3 haalbaarheidsonderzoeken is bijna klaar en de aanbesteding zal in september uitgezet worden.
Meer leerlingen ontwikkelen zich op het gebied van cultuur.	Via Het KunstPodium zijn aanvullende programma's voor basisschoolleerlingen aangeboden. Daarnaast maken

	basisschoolkinderen via Sjors Creatief kennis met culturele activiteiten in hun vrije tijd.
We versterken de sociale pedagogische basis rondom het kind.	De samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en het samenwerkingsverband is verder geïntensiveerd. Binnen de gemeente wordt integraal samengewerkt tussen jeugd, onderwijs en gezondheid, waarbij beleidsontwikkelingen en wetswijzigingen zoveel mogelijk worden samengebracht. Tevens wordt er nu door de gemeente, het onderwijs en het samenwerkingsverband een nader onderzoek gedaan naar de praktijk en gaat gekeken worden hoe de verbinding met de uitvoering van jeugdhulp anders vormgegeven gaat worden. In oktober zal er een thema-avond georganiseerd worden.
We zetten binnen het Onderwijsachterstandenbeleid stappen in uitvoering, monitoring en samenwerking.	Het VVE-uitvoeringsplan is vastgesteld. Daarnaast is de peutermonitor verder ingezet en is een resultaatmonitor aangeschaft om onderwijsresultaten beter te kunnen volgen. Het LEA-document wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.
Het LEA- document is vastgesteld.	Voor het opstellen van het LEA document zijn diverse werkgroepen bijeengekomen zodat er input geleverd kon worden vanuit de betrokken samenwerkingspartners (kinderopvang, onderwijs, GGD). Het LEA document is in concept opgesteld en ligt ter beoordeling voor aan de betrokken partners. Daarna zal het LEA document in oktober voor bestuurlijke besluitvorming voorgelegd worden in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Na instemming tijdens het OOGO neemt het college een definitief besluit en wordt het LEA document ter informatie aan de gemeenteraad voorgelegd.

Speerpunten 2026	
• Afronding ontwerpfase en start bouw KC Biezenkring. Oplevering van KC Heilig Hart in eerste kwartaal 2026. Oplevering van KC 's Gravenmoer in derde kwartaal 2026. • We werken de startnotitie Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) uit tot een definitief IHP. • Uitvoering van het in 2025 vastgestelde VVE beleid- en uitvoeringsplan. • Herijking van de Onderwijsvisie (Op)groeien in de gemeente Dongen in het LEA-document.	

Nieuwe ontwikkelingen

- De korting van 10% op de SPUK-onderwijsachterstanden gaat landelijk gezien teruggedraaid worden. In dit stadium is nog onduidelijk of de gemeente Dongen het ingeleverde bedrag ook weer terugontvangt, of dat er landelijk een andere herverdeling zal plaatsvinden.
- In 2029 zal er een herijking plaats gaan vinden voor het bereken van het percentage onderwijsachterstanden per gemeente. Dit percentage zal berekend gaan worden over 10 factoren, waarbij er in de thuissituatie naar een breder scala aan factoren gekeken gaat worden, zoals: het opleidingsniveau van beide ouders, het vermogen en inkomen van de ouders, de gezinssituatie, het land van herkomst en verblijfsduur en of er in het huishouden een strafrechtelijke maatregel opgelegd is. Wat het financiële effect van deze herijking voor het beschikbare budget van de SPUK onderwijsachterstanden voor de gemeente Dongen gaat zijn is nog niet bekend.
- Op 7 juli heeft de 1e kamer het nieuwe wetsvoorstel “Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting” hamerstuk aangenomen. De nieuwe wet verplicht gemeenten om een Integraal huisvestingsplan (IHP) vast te stellen en schoolbesturen worden verplicht een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vast te stellen. Het begrip renovatie wordt als voorziening toegevoegd in de verplichting van de gemeenten en voor het primair onderwijs, wordt in lijn met het voortgezet onderwijs, mogelijk gemaakt om exploitatieoverschotten te investeren in huisvesting. De nieuwe verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Dongen voorziet al in deze nieuwe wetgeving. Aan de gemeenteraad wordt in december 2026 een

technisch wijzigingsvoorstel van de verordening voorgelegd, om daarmee de verordening in overeenstemming te brengen met de juiste juridische grondslag.

Beleidsrisico's

De nieuwe afspraken rondom netcongestie worden nauwlettend gevolgd. Vanaf 1 juli 2026 wordt gewerkt met maatschappelijke prioritering bij de toewijzing van capaciteit op het elektriciteitsnet. Daarbij geldt de volgende volgorde: 1) congestieverzachters, 2) veiligheid en 3) basisbehoeften. Onderwijs en woningbouw vallen onder de categorie basisbehoeften.
Medio augustus ontvangt de gemeente een overzicht van projecten die niet voldoen aan de criteria voor de overgangsregeling voor concrete woningbouwprojecten. Medio september ontvangt de gemeente een compleet overzicht van de projecten waaraan - binnen de overgangsregeling – capaciteit is toegekend. Vanaf 1 oktober kunnen gemeenten woningbouwprojecten aanmelden voor het eerder aansluiten.

220 Zorg

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Het uitvoeringsprogramma sociale basis is opgesteld en vastgesteld door het college.	Binnen het sociaal domein is onderzocht welke inzet nodig is om de sociale basis in Dongen verder te versterken.
Het financieel Wmo-besluit 2026 is vastgesteld.	De tarieven voor ondersteuning vanuit de Wmo zijn herijkt.
De evaluatie van het Dorpsteam is afgerond.	De uitvoering van het Dorpsteam is geëvalueerd en de inzichten worden meegenomen in het opstellen van een nieuwe opdracht.
Het Stevig Lokaal Team Jeugd is gestart.	Het team biedt lichte ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen om beschikte hulp zoveel mogelijk te voorkomen. Sinds januari zijn door het SLT 24 casussen opgepakt, waarvan er 8 inmiddels zijn afgesloten.
Het contract Wmo begeleiding is verlengd voor 2027 en 2028.	Regionaal is besloten het contract met Siem te verlengen voor 2027 en 2028.
De financiering voor Community Care Dongen (CCD) is voor 2026 veiliggesteld.	Sinds 2026 verloopt de financiering van CCD via de zorgkantoren. Samen met Maria-Oord is hiervoor een aanvraag ingediend bij het zorgkantoor. De aanvraag is goedgekeurd, waardoor de uitvoering van CCD in 2026 kan worden voortgezet.
De voorbereiding van de regionale aanbesteding hulpmiddelen is gestart.	Samen met regiogemeenten is gestart met de voorbereiding van een aanbestedingstraject voor hulpmiddelen binnen de Wmo.
Digitaal aanvraagproces mantelzorgcompliment 2026 ingevoerd	Voor 2026 is gestart met een digitaal aanvraagformulier voor het mantelzorgcompliment. Met deze tijdelijke werkwijze wordt beoogd de uitvoeringslast voor het Dorpsteam te verminderen en het aanvraagproces voor mantelzorgers toegankelijker en efficiënter te maken. 2026 geldt daarbij als een overbruggingsjaar, waarin ervaring wordt opgedaan met de digitale aanvraagprocedure en de bijbehorende uitvoering. Op basis van deze ervaringen wordt gewerkt aan een nieuwe, structurele werkwijze voor het mantelzorgcompliment.
Juridische en financiële borging Regiovervoer Midden-Brabant vastgesteld.	De samenwerking binnen Regiovervoer Midden-Brabant is juridisch en financieel toekomstbestendig gemaakt. Op basis van externe juridische en financiële audits zijn de governance, dienstverleningsovereenkomst en financiële inrichting geactualiseerd. Het college en de raad hebben hierover positief besloten, waarmee de basis is gelegd voor een rechtmatige en duurzame samenwerking binnen een Gemeenschappelijke Regeling met een bijbehorende geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst.

Het regionale uitvoeringsprogramma dakloosheid is vastgesteld.	De deelnemende gemeenten hebben het uitvoeringsprogramma voor 2026 gezamenlijk vastgesteld.
Er is ingezet op gezondheid en preventie.	In de Cammeleur is een gezondheidsmarkt georganiseerd, waarin oa. 'Dongen zegt Neen tegen Vapen' educatief aangereikt is geworden.
De lokale ketenaanpak valpreventie is verder ingericht.	Samen met lokale partners geven we uitvoering aan het werkprogramma valpreventie en worden er erkende valpreventie interventies ingezet.
We werken aan de verdere ontwikkeling van de ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht.	Samen met de GGD, onderwijs en lokale partners wordt onderzocht hoe de aanpak lokaal verder kan worden versterkt. Specifiek wordt gewerkt aan kortere lijnen tussen (potentiële) aanmelders en de centrale zorgverleners.
Er is aandacht besteed aan alcohol- en middelengebruik onder jongeren.	Samen met lokale partners is een informatie- en educatieavond georganiseerd over vapen en wordt gewerkt aan de verdere invulling van het uitvoeringsprogramma 2027. Ook in de reguliere oudercursussen vanuit de GGD en vanuit Novadic Kentron wordt hier aandacht aan gegeven.
De inzet op Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) wordt voortgezet.	Er wordt gewerkt aan betere verbinding met andere preventieve gezondheidsthema's en het versterken van de samenwerking met partners. Er wordt gewerkt aan een verdere invulling van een uitvoeringsprogramma 2027.
We geven invulling aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor suïcidepreventie.	De gemeente sluit aan bij de regionale werkgroep suïcidepreventie, er zijn lokale professionals getraind en er is een lokale routekaart gedeeld onder partners.

Speerpunten 2026	
• We zijn gestart met de uitvoering van de Visie sociale basis via een integraal uitvoeringsprogramma. • In lijn met de hervormingsagenda jeugd biedt het Stevig Lokaal Team beschikkingsvrije ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. • We zetten in op meer collectieve en groepsgerichte vormen van jeugdhulp om het aantal individuele beschikkingen te beperken. • Samen met partners, waaronder het onderwijs, versterken we de pedagogische basis rondom kinderen en jongeren. • We stimuleren participatie van inburgeraars door taalonderwijs, werkervaring en ontmoeting met elkaar te verbinden. • We versterken integratie via huisvesting door passende woonruimte te koppelen aan ondersteuning en begeleiding op maat. • We zetten verdiepend in op de lokale ketenaanpak valpreventie en gaan door met screenings en cursussen voor risicogroepen. • Binnen de werkgroep alcohol- en middelengebruik geven we uitvoering aan het Preventie- en handhavingsplan Alcohol Gemeente Dongen 2025-2028. • Binnen de aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht werken we samen aan een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl voor kinderen en jongeren. • We zetten de lokale ketenaanpak Kansrijke Start voort en versterken waar nodig de samenwerking met ketenpartners	

Nieuwe ontwikkelingen

Eind 2025 is de eindrapportage van het Houdbaarheidsonderzoek Wmo 2015 gepubliceerd. De kernboodschap is dat politieke en bestuurlijke keuzes noodzakelijk zijn om de Wmo ook voor de toekomst beschikbaar en toegankelijk te houden. Daarbij wordt gewezen op het belang van collectieve oplossingen en het versterken van de sociale basis.

Beleidsrisico's

- Door stijging van het aantal cliënten kan er een tekort ontstaan in de middelen die we hebben begroot voor Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding (OAD). Dit wordt nauwlettend gemonitord.
- De kosten voor een stevig lokaal team (SLT) Jeugd en meer collectieve/groepsgerichte vormen van ondersteuning, zijn meerjarig verwerkt in de begroting. Tegenover deze kosten wordt een afname gezet van de kosten voor de uitvoering van de jeugdwet. Wanneer het effect van het SLT Jeugd en meer collectieve vormen van ondersteuning in de praktijk niet overeenkomen met de verwachte effecten, dan ligt hier een financieel risico.
- De huidige krapte op de arbeidsmarkt uit zich breed binnen het sociaal domein. De gecontracteerde aanbieders kampen nog steeds met personeelstekorten. Dit leidt ertoe dat aanbieders niet altijd over voldoende capaciteit beschikken om nieuwe cliënten tijdig te ondersteunen of om bestaande ondersteuning uit te breiden. Als gevolg hiervan kunnen wachttijden ontstaan en kan de inzet van ondersteuning in sommige gevallen worden beperkt. Dit alles geldt ook voor de betrokkenheid bij lokale initiatieven in het opzetten van verschillende preventiethema's, aanwezigheid werkgroepen, doorontwikkeling op het Sociaal- medisch domein.
- De krapte op de woningmarkt bemoeilijkt het inlopen van de achterstand en plaatsen volgens de jaarlijkse taakstelling huisvesting statushouders. Er is grote druk op huurwoningen en geschikte wooncomplexen zijn binnen Dongen beperkt. Met het vervallen van de voorkeurspositie die statushouders hadden, wordt de opgave lastiger.

230 Armoede

Wat hebben we bereikt? **Peildatum 1 augustus**	**Wat hebben we tot nu toe gedaan?** **Peildatum 1 augustus**
We hebben de overgang van de Meedoenregeling naar het Kindpakket gerealiseerd voor kinderen (volwassenen kunnen reeds gebruik maken van de meedoenregeling).	De beleidsregels zijn aangepast ter voorbereiding op de herinrichting van de regeling per 1 januari 2026, waarbij de Meedoenregeling is omgevormd tot een regeling voor volwassenen. Stichting Leergeld biedt kinderen en gezinnen gerichte financiële steun zodat kinderen kunnen meedoen. Denk hierbij aan lidmaatschap bij een vereniging, zwemlessen, een financiële tegemoetkoming voor sportkleding en schoolspullen etc.
We hebben het bereik en gebruik van inkomensondersteunende regelingen vergroot.	De online rechtencheck BerekenUwRecht is aangeschaft en beschikbaar gesteld via de gemeentelijke website. Hiermee kunnen inwoners eenvoudiger inzicht krijgen in beschikbare regelingen en sneller passende ondersteuning vinden. De tool sluit daarnaast aan op de Wet proactieve dienstverlening, waarbij overheden inwoners actief informeren en ondersteunen bij regelingen waarvoor zij mogelijk in aanmerking komen.
We hebben inwoners met een laag inkomen ondersteund bij noodzakelijke kosten.	Via onder andere de Bijzondere Bijstand en impulsgelden armoedebestrijding is financiële ondersteuning geboden. Door de verhoging van de inkomensgrens naar 130% van het sociaal minimum is de regeling toegankelijker geworden voor een grotere doelgroep.
We hebben ingezet op vroegsignalering en preventie van schulden.	Samen met woningcorporaties, zorgverzekeraars, drinkwaterbedrijven en energiebedrijven is uitvoering gegeven aan vroegsignalering. Daarbij is extra aandacht besteed aan groepen die minder snel hulp zoeken of moeilijker bereikbaar zijn, zoals werkenden, zzp'ers en alleenstaanden. Het percentage huishoudens met problematische schulden bedroeg in 2025 6,3% tegenover 6,8% vergelijkbare gemeenten
Samen met netwerkpartners hebben we ingezet op preventie van schulden en ondersteuning bij financiën.	We werken samen met maatschappelijke organisaties om inwoners te ondersteunen bij financiële vragen en schuldenproblematiek. Daarbij hanteren we een integrale aanpak.

Speerpunten 2026	
• Inwoners met schulden worden vroegtijdig en integraal ondersteund, om hiermee het ontstaan van problematische schulden te voorkomen • Door te investeren in preventie, vroegsignalering en actieve benadering kan de gemeente zowel maatschappelijke schade als kosten substantieel reduceren. Dit past bij het uitvoeringsplan "sociale basis". • Zonder gerichte begeleiding bestaat het risico dat inwoners langdurig afhankelijk blijven van bewindvoering en hulpregelingen, zonder perspectief op financiële zelfstandigheid. Daarom zetten we binnen de Visie sociale basis in op preventie, bewustwording en het versterken van financiële vaardigheden, zodat inwoners beter in staat zijn zelfstandig regie te voeren over hun financiële situatie.	

Nieuwe ontwikkelingen

- Externe ontwikkelingen, zoals inflatie, stijgende energieprijzen, geopolitieke spanningen en flexibilisering van arbeid zorgen voor een groeiende groep financieel kwetsbare inwoners. Daarbij gaat het steeds vaker om werkenden en middeninkomens die normaal buiten het bereik van armoedebeleid vallen. Hierdoor verschuift de focus van het armoedebeleid steeds meer naar preventie, vroegsignalering en het bereiken van moeilijk zichtbare doelgroepen.

Beleidsrisico's

- Het succes van het armoedebeleid is mede afhankelijk van externe factoren, zoals economische ontwikkelingen, landelijke wetgeving en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Niet alle inwoners weten de weg naar inkomensondersteunende regelingen te vinden of ervaren drempels om hulp te vragen. Hierdoor bestaat het risico dat beschikbare ondersteuning onvoldoende wordt benut. Samen met netwerkpartners en via de tool BerekenUwRecht zetten we in op het verlagen van drempels, het vergroten van bewustwording en het sneller toeleiden naar passende ondersteuning.

Wat mag het kosten?

210 - Onderwijs		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Onderwijs	**2.859**	**585**	**323**	**75**	**-118**	**185**	**3.064**	**845**
4.1	Openbaar basisonderwijs	14		0				14	
4.2	Onderwijshuisvesting	1.556	65	60	-14	-0		1.616	51
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.289	520	263	90	-118	185	1.434	794
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		0		0				0

Baten	185 voordeel	S/I
• De Rijksbijdrage (Spuk) voor het Gemeentelijk Onderwijsachterstanden beleid valt door een gewijzigde beschikking hoger uit.	-185	I

Lasten	118 voordeel	S/I
• Diverse budgetten rondom VVE zijn geactualiseerd naar de te verwachte uitgaven.	93	S
• Diverse mutaties onder € 25.000, per saldo	25	S

220 - Zorg		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Zorg	**23.508**	**1.245**	**9.280**	**7.409**	**-175**	**-341**	**32.613**	**8.314**
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.036	3	-75	0			961	3
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.628	367	6.767	6.752	-135		10.261	7.120
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	806		101		50		956	
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	421		36				457	
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.485	733	165	0	4		1.653	733
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	3.558		-100				3.458	
6.712	Begeleiding (WMO)	2.348	0	590	490	-12	-341	2.926	149
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	5.927		1.851		-50		7.729	
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	860		0				860	
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	296		0				296	
6.811	Beschermd wonen (WMO)	55		0				55	
6.821	Jeugdbescherming	274		0				274	
6.822	Jeugdreclassering	99		0				99	
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	827		0				827	
7.1	Volksgezondheid	1.888	142	-55	167	-32		1.801	308

Baten	341 nadeel	S/I
• Van het Rijk is een terugvordering ontvangen voor de Spuk Domein Overstijgend Samenwerken (DOS). Uit de afrekening blijkt dat een hogere bijdrage is verstrekt dan waar recht op bleek. Deze terugbetaling is niet voorzien, daardoor een nadeel.	226	I
• Voor 2026 wordt voor CCD minder inclusies (nieuwe cliënten) voorzien als vooraf door onder meer Mariaoord aangenomen. De (rijks) bijdrage zal daardoor lager uitvallen.	115	I

Lasten	175 voordeel	S/I
• De inzet van de Stevig Lokaal Team (SLT) is wat later van start gegaan, daardoor wordt dit jaar niet het volledige budget benut.	50	I
• Het Dongen voor Elkaar-platform wordt ingericht waarbij een laagdrempelige infrastructuur zorgt voor het verbinden van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk. Dekking is gevonden door het verlagen van diverse budgetten.	-50	S
• De kosten voor de Tijdelijke Noodopvang De Nestel vallen lager uit. Zo is er een post onvoorzien opgenomen die niet benut wordt.	134	I
• Diverse afwijkingen onder € 25.000, per saldo.	41	I

230 - Armoede		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Armoede	**1.494**	**44**	**160**	**0**	**-55**	**-30**	**1.599**	**14**
0.10	Mutaties reserves		30		0		-30		0
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0			0	0
6.3	Inkomensregelingen	1.494	14	160	0	-55		1.599	14

Baten	30 nadeel	S/I
• Kosten voor Zero Poverty Lab worden niet gemaakt, daardoor is een onttrekking uit de reserve Steunfonds niet nodig. Deze was wel voorzien, daardoor een nadeel voor de exploitatie.	-30	I

Lasten	55 voordeel	S/I
• Schuldhulpverlening wordt steeds meer vanuit de ambtelijke organisatie opgepakt. Het team hulp bij inkomen is daarop ingericht. Dat zorgt ervoor dat er minder dienstverlening wordt ingekocht bij de Kredietbank West-Brabant.	30	S
• Diverse afwijkingen onder € 25.000, per saldo.	25	I

3. Veilig Dongen!

Binnen het programma Veilig Dongen! richten we ons op het bevorderen van de objectieve (cijfers) en subjectieve (gevoel) veiligheid van inwoners, ondernemers en bezoekers. Hierbij leggen we accenten op de thema's ondermijning, jeugd, overlast, digitale veiligheid en de versterking verbinding zorg en veiligheid. De preventie van High Impact Crimes (woninginbraken, overvallen en straatroven) is een reguliere taak. Tevens borgen we de crisisbeheersing die verder is uitgewerkt in programma 320.

Op al onze prioriteiten werken we intensief samen met onze netwerkpartners om zowel de fysieke als de sociale veiligheid te kunnen waarborgen. Deze partners zijn te vinden in de veiligheidsketen: politie, openbaar ministerie, douane, arbeidsinspectie, brandweer, veiligheidsregio, omgevingsdienst, Taskforce RIEC. Maar de samenwerking omvat ook partners als Enexis, belastingdienst en de sociale/ zorgsector: sociaal team, Wmo, Veilig Thuis, GGD, Zorg- en Veiligheidshuis, Halt, maatschappelijk werk, verslavingszorg, jeugdzorg etc. Ieder van deze partners is verantwoordelijk voor de uitvoering van de eigen taken, maar we zoeken nadrukkelijk de integraliteit door samen te werken in trajecten en projecten. We trekken samen op en versterken elkaar. Bijvoorbeeld: de politie is verantwoordelijk voor de opsporing van drugspanden, maar de gemeente is verantwoordelijk voor de bestuurlijke sluiting en de belastingdienst voor het ontnemen van wederrechtelijk verkregen vermogen.

310 Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt? **Peildatum 1 augustus**	**Wat hebben we tot nu toe gedaan?** **Peildatum 1 augustus**
Het aantal woninginbraken is gedaald ten opzichte van 2025.	Samen met politie en BOA's is ingezet op toezicht en preventie, onder andere via de campagne 'donkere dagen'.
Het aantal meldingen van jeugdoverlast is beperkt gebleven.	De Jeugdboa onderhoudt actief contact met jeugdgroepen, het voortgezet onderwijs en de jeugdpolitie.
Er is ingezet op het tegengaan van ondermijning en witwaspraktijken.	Er zijn BIBOB-toetsen uitgevoerd en samen met partners binnen het RIEC en het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) is gewerkt aan de aanpak van ondermijnende activiteiten.
Er is ingezet op het terugdringen van overlast in de openbare ruimte.	Samen met partners binnen Zorg en Veiligheid is ingezet op individuele casuïstiek, toezicht door BOA's in de openbare ruimte en het opleggen van gebiedsverboden aan personen die structureel overlast veroorzaken.
De weerbaarheid van jongeren tegen cybercriminaliteit is vergroot.	In samenwerking met de politie is op het Cambreurcollege een voorlichtingscampagne georganiseerd over cybercriminaliteit en online veiligheid.

Speerpunten 2026	
• Veilige en prettige leefomgeving voor onze inwoners; • Voorkomen van woninginbraken; • Tegengaan van Witwaspraktijken; • Voorkomen en verminderen van overlast in de openbare ruimte; • Inwoners, ondernemers en gemeentelijke organisatie zijn weerbaar tegen cybercriminaliteit.	

Nieuwe ontwikkelingen
Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Beleidsrisico's
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico's te melden.

320 Rampenbestrijding en brandweer

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Ambtenaren met een rol binnen de crisisorganisatie zijn opgeleid, getraind en geoefend.	Crisisfunctionarissen hebben deelgenomen aan opleidingen, trainingen en oefeningen. Daarnaast is ingezet op de invulling van openstaande functies binnen de crisisorganisatie. Verder zijn opleidingen en trainingen ingepland voor de opperbevelhebbers. Vanuit VRMWB ligt er een nieuwe aanpak betreft opleiden en trainen van crisiscommunicatie functionarissen, hier neemt de gemeente Dongen deel aan.
De planvorming voor de gemeentelijke crisisorganisatie is geactualiseerd.	Het crisisplan is geactualiseerd op basis van actuele wet- en regelgeving. Daarnaast is nieuwe planvorming betreffende het kernteam in de maak. Ook zijn alle crisiskoffers voorzien van actuele hardcopy planvorming. Besluitvorming is voorzien in Q4 2026.
Er is capaciteit ingezet op het thema weerbaarheid.	Er zijn verkennende gesprekken gevoerd over lokale noodsteunpunten en gestart met het stimuleren van initiatieven op het gebied van samen- en zelfredzaamheid. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar geschikte locaties voor noodsteunpunten.

Speerpunten 2026	
• Gemeente is goed voorbereid op rampen, crisis en calamiteiten.	

Nieuwe ontwikkelingen
Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Beleidsrisico's
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico's te melden.

Wat mag het kosten?

310 - Integrale veiligheid		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Integrale veiligheid	**1.132**	**16**	**52**	**0**	**-7**		**1.177**	**16**
1.2	Openbare orde en veiligheid	819	16	52	0	-7		864	16
8.3	Wonen en bouwen	313		0				313	

Baten		S/I
• N.v.t.		

Lasten	7 voordeel	S/I
• Diverse afwijkingen onder € 25.000, per saldo.	7	

320 - Rampenbestrijding en brandweer		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Rampenbestrijding en brandweer	**1.832**	**4**	**0**	**0**			**1.832**	**4**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.832	4	0	0			1.832	4

Baten		S/I
• N.v.t.		

Lasten		S/I
• N.v.t.		

4. Dongen Onderneemt!

Het programma Dongen Onderneemt! gaat uit van het stimuleren van lokaal ondernemerschap, het creëren van een interessant vestigingsklimaat en inwoners in staat stellen om te participeren, zo mogelijk via (vrijwilligers)werk. Op het gebied van duurzaamheid liggen er bovendien opgaven voor de lokale ondernemers om samen aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen. Een gezonde lokale economie heeft een aantrekkende werking op Dongen voor zowel nieuwe als bestaande bedrijven. Wij denken mee en maken het mogelijk om bestemmingen om te zetten. Wij zien veel kansen om meer met werkgevers samen te werken. Er zijn banen, er zijn beschikbare werknemers, maar ze passen niet direct bij elkaar. Daar kunnen wij een rol in spelen.

Economie en werkgelegenheid grijpen direct in op elkaar. Wanneer bedrijven zich vestigen in Dongen brengt dat banen met zich mee. Dit vergroot de kans dat Dongenaren een (betaalde) baan vinden dichtbij huis. Samenwerking met (potentiële) werkgevers staat centraal bij onze uitvoering van de Participatiewet en bij de nieuwe Wet Inburgering. Dongense ondernemers zijn steeds bereid gebleken om mensen met een afstand tot de arbeidsmarktkansen te bieden. We blijven investeren in deze samenwerking. We vinden het belangrijk dat inwoners zoveel als mogelijk kunnen voorzien in hun eigen inkomen. Daar waar ze een steuntje in de rug nodig hebben, hebben wij vanuit de Participatiewet de mogelijkheid om de inwoner te ondersteunen binnen de beschikbare kaders. Bij de inzet van onze re-integratie instrumenten zijn we zo effectief mogelijk. Hierdoor kunnen we onze klanten de best mogelijke ondersteuning bieden bij het vinden of behouden van (betaald) werk.

410 Ondernemerschap

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
De parkmanagementorganisatie Solaris is per half maart 2026 gestart met het opzetten van parkmanagement op bedrijventerrein Tichelrijt.	Met ondernemers zijn gesprekken gevoerd en er is een ondernemersbijeenkomsten georganiseerd om de uitkomsten van de gesprekken te delen. Communicatieplatform Parkmanagement connected is op bedrijventerrein Tichelrijt opgezet zodat ondernemers onderling goed kunnen communiceren. Ook worden quick wins en laaghangend fruit in beeld gebracht. Er is vanuit Greendeal traject provinciale subsidie aangevraagd (en toegekend) voor onderzoek naar energieoplossingen op bedrijventerrein Tichelrijt. Midpoint Brabant Services heeft hun plan van aanpak ondernemersdienstverlening uitgewerkt naar een concept implementatieplan.

Speerpunten 2026	
• Verdere uitrol parkmanagement op bedrijventerrein Tichelrijt door Solaris Parkmanagement en komen tot samenwerking tussen ondernemers. • Verdere ontwikkeling Green Deal/Energieoplossingen waarbij met subsidie pilot met ondernemers wordt gestart. • Start onderzoek ondernemersfonds onder detaillisten centrum, horecaondernemers en recreatieondernemers buitengebied.	

Nieuwe ontwikkelingen
Start onderzoek ondernemersfonds onder detaillisten centrum, horecaondernemers en recreatieondernemers buitengebied.

Beleidsrisico's
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico's te melden.

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Het werkloosheidspercentage in Dongen blijft met 1,8% laag ten opzichte van de regio Midden-Brabant (2,1%). Tegelijkertijd is het aantal WW-uitkeringen licht gestegen. Het aantal uitkeringen is in het eerste kwartaal van 2026 licht gedaald.	Vanuit Dongen Werkt is ingezet op actieve begeleiding via re-integratietrajecten, jobcoaching, scholing, Beschut Werk en werkgeversbenadering. Daarnaast zijn meer trajecten ingezet dan in 2025.
Het aandeel jongeren in de bijstand is licht afgenomen.	Vanuit Dongen Werkt is ingezet op actieve begeleiding van jongeren. Binnen de Regio Hart van Brabant wordt samengewerkt met gemeenten, werkgevers, onderwijs en UWV. Daarbij wordt gebruikgemaakt van instrumenten zoals leer-werktrajecten, praktijkleren, loonkostensubsidies en regionale matching met werkgevers, zodat jongeren sneller kunnen doorstromen naar werk in plaats van een uitkering.
Het aandeel uitkeringsgerechtigden tussen de 55 en 65 jaar blijft relatief hoog (21,08%).	Voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is ingezet op Beschut Werk. Daarnaast wordt ingezet op ontwikkelbanen bij de Diamant-groep.
De instroom in de uitkering is in het eerste half jaar van 2026 stabiel gebleven.	De instroom van statushouders blijft beperkt, waardoor ook de instroom in uitkeringen stabiel blijft. Dit komt mede doordat geschikte huisvesting binnen Dongen moeilijk beschikbaar is.
Inwoners zijn ondersteund met inkomensondersteuning.	De dienstverlening is toegankelijk ingericht en afgestemd op individuele situaties. Daarbij ontvangen inwoners hun uitkering tijdig en rechtmatig, met ondersteuning die aansluit bij hun persoonlijke situatie.
De uitvoering van de Participatiewet verloopt doelmatiger en rechtmatiger, met meer ruimte voor maatwerk.	Uitvoeringsprincipes zijn verder geborgd via werkoverleggen en nieuwe werkwijzen. Daarnaast worden de beleidsregels Participatiewet in Balans opgesteld om meer ruimte te bieden voor maatwerk.
De ministeriële taakstellingen voor Beschut Werk in 2025 en 2026 zijn gerealiseerd.	Kandidaten voor Beschut Werk zijn actief begeleid en bemiddeld in samenwerking met de Diamant-groep en reguliere werkgevers. Daarnaast nemen inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt deel aan de regeling. De beschikbare financiële ruimte voor Beschut Werk is hiermee volledig benut.
Het Werkcentrum Midden-Brabant is gestart.	Regionale partners, zo ook de gemeente Dongen, zijn betrokken bij de inrichting van het Werkcentrum, met als belangrijkste doel één centraal loket voor vragen over werk, scholing en personeel voor zowel inwoners als werkgevers in de regio Midden-Brabant.
De transitie van de Diamant-groep naar sociaal ontwikkelbedrijf is gestart.	Het uitvoeringsplan voor de Diamant-groep is gestart, met pilots en ontwikkelplannen voor deelnemers en specifieke aandacht voor regiogemeenten.
De regionale samenwerking heeft geleid tot een versterkte en efficiëntere fraudeaanpak.	In samenwerking tussen vier gemeenten, waaronder Dongen, is fraudepreventie ingeregeld.

Speerpunten 2026	
• We ondersteunen inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving. • We leiden en begeleiden inwoners die het nodig hebben (uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden) naar (betaald) werk. • We stellen de beleidsregels Participatiewet in Balans 2026 op in het tweede kwartaal van 2026 • De beleidsregels rechtmatigheid, doelmatigheid, terug- en invordering, giften, bestuurlijke boete en studietoeslag worden geactualiseerd. • We werken aan een nieuwe verordening Participatiewet. • Het nieuwe Handhavingsbeleidsplan wordt opgesteld. • De verordening Individuele Inkomenstoeslag wordt geactualiseerd voor 2027.	

Nieuwe ontwikkelingen

Binnen het re-integratiebeleid van de gemeente Dongen blijft de uitstroom naar werk afhankelijk van ontwikkelingen op de regionale arbeidsmarkt. Bij een verslechtering van de economische situatie kan de uitstroom afnemen en de instroom in de bijstand toenemen, wat leidt tot hogere uitkeringslasten en druk op beschikbare re-integratiemiddelen.

- Daarnaast bestaat de doelgroep in toenemende mate uit inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door gezondheidsproblemen, schulden of beperkte vaardigheden, waardoor begeleidingstrajecten intensiever, langduriger en kostbaarder kunnen zijn.
- De Diamant-groep werkt aan de transitie naar een sociaal ontwikkelbedrijf, gericht op het ontwikkelen van talenten en vaardigheden van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Innovatieve werkmogelijkheden, zoals basisbanen, worden geïntroduceerd om mensen die niet kunnen uitstromen naar reguliere banen toch duurzame werkplekken te bieden, met bijbehorende kosten voor langdurige begeleiding.
- Door personeelstekorten staat de arbeidsmarkt onder druk. Samenwerking met ondernemers en onderwijs is essentieel om talent aan te trekken, ontwikkelen, behouden en beter te benutten.
- Per 1 januari 2026 is de Wet Van School naar Duurzaam Werk in werking getreden. Deze wet richt zich op het verbeteren van de overgang van school naar werk, het voorkomen van jeugdwerkloosheid en het versterken van de begeleiding naar werk of vervolgonderwijs. De uitvoering van de wet is gestart en regionale programma's worden verder uitgewerkt.

Beleidsrisico's

- Het bijstandsvolume neemt toe, waaronder het aandeel jongeren in de bijstand. Dit vergroot de druk op het BUIG-budget. Daarnaast is het budget voor loonkostensubsidies sinds 2022 gebaseerd op historische uitgaven, waardoor onzekerheid bestaat over toekomstige financiële effecten.
- De verdeelmodellen van het Rijk waarmee het BUIG-budget wordt verdeeld sluiten niet altijd aan op de werkelijke gemeentelijke uitgaven voor bijstand en participatie.
- De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt benadrukt de noodzaak van intensievere samenwerking met onderwijsinstellingen en lokale ondernemers.
- Multiproblematiek en beperkte zelfredzaamheid vragen om een integrale aanpak en nauwe samenwerking tussen zorg, onderwijs en Werk en Inkomen.

410 - Ondernemerschap		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Ondernemerschap	**1.389**	**1.128**	**0**	**0**	**139**	**139**	**1.528**	**1.267**
0.10	Mutaties reserves		4		0				4
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.373	1.117	0	0	141	141	1.515	1.259
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	16	6	0	0	-2	-2	14	4

Baten	139 voordeel	S/I
• De noodopvang De Nestel is gevestigd op gemeentelijk eigendom. Hiervoor worden huurkosten in rekening gebracht. Deze opbrengsten vallen in de grondexploitatie Tichelrijt II. (zie ook lasten)	150	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-11	I

Lasten	139 nadeel	S/I
• De hierboven genoemde hoger huuropbrengsten voor Tichelrijt II worden verrekend met de boekwaarde op de balans.	-150	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-11	I

420 - Werknemerschap		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Werknemerschap	**11.279**	**6.585**	**405**	**639**	**-50**		**11.635**	**7.224**
6.3	Inkomensregelingen	8.741	6.585	405	639	-105		9.041	7.224
6.4	WSW en beschut werk	1.556		0				1.556	
6.5	Arbeidsparticipatie	983	0	0	0	56		1.038	0

Baten		S/I
• N.v.t.		

Lasten	50 voordeel	S/I
• Het budget voor inzet participatie- en re-integratie activiteiten wordt naar boven bijgesteld. Met meer middelen kan de doelgroep beter worden bediend en stromen mensen uit naar werk of stijgen op de participatieladder.	-56	I
• De uitgaven voor BUIG (mensen met een uitkering) nemen op basis van de meest recente inzichten af.	100	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	5	I/S

5. Dongen Dient!

Binnen het programma Dongen Dient! richt de gemeente zich op haar dienende rol in de lokale samenleving. Alles wat een gemeente doet, staat immers ten dienste van de gemeenschap: inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen. In bepaalde situaties is samenwerking met andere gemeenten en (overheids)organisaties wenselijk of noodzakelijk.
De zichtbaarheid van het gemeentebestuur is noodzakelijk evenals transparantie, een toegankelijk en aanspreekbaar bestuur en meer en participatie van onze inwoners.
Het college is zichtbaar in de wijken en kernen en maakt structureel tijd vrij voor werkbezoeken aan wijken/ kernen, ondernemers en maatschappelijk partners.
Dit draagt bij aan een bereikbare gemeente, met kundige en betrokken medewerkers die onderwerpen slagvaardig, deskundig en snel oppakken en afhandelen. Ambtenaren en bestuurders zijn aanspreekbaar voor onze inwoners en ondernemers. Zoals in de beheerplannen is afgesproken dragen we zorg voor een verzorgd straatbeeld (schoon en netjes) wat een bijdrage levert aan brede toegankelijk en veiligheid.

510 Bestuur

Wat hebben we bereikt? **Peildatum 1 augustus**	**Wat hebben we tot nu toe gedaan?** **Peildatum 1 augustus**
We werken aan een nieuwe Participatieverordening.	In januari heeft de commissie een richtinggevende uitspraak gedaan over het ambitieniveau van de Participatieverordening. De Participatieverordening wordt in december aan de gemeenteraad voorgelegd.
Het college is geïnstalleerd. Het bestuursakkoord ‘Doen wat nodig is!’ vormt de basis voor bestuursperiode 2026-2030.	We werken het bestuursakkoord uit in een college-uitvoeringsprogramma conform Motie 26-01.
De Toekomstvisie werkt door als kompas voor de gehele bestuursperiode.	De thematische opbouw van de Toekomstvisie is overgenomen in het bestuursakkoord. Dezelfde structuur wordt ook toegepast op het College-uitvoeringsprogramma, zodat deze documenten consistent op elkaar aansluiten.
We onderhouden actief contact met dorps- en wijkraden.	Wijkschouwen vinden op regelmatige basis plaats.
De opvang op De Nestel blijft conform het bestuursakkoord beschikbaar als opvanglocatie.	Het college is gestart met de evaluatie en verkenning van de toekomstige asielopvang, waarbij de ervaringen met De Nestel worden geëvalueerd en scenario's in kaart worden gebracht voor de langere termijn. In Q4 2026 volgt een raadsvoorstel.

Speerpunten 2026
• We vergroten de betrokkenheid van inwoners bij beleid en hun leefomgeving, ondersteunen dorps- en wijkraden en reageren zichtbaar op signalen uit de samenleving. • We gebruiken de Toekomstvisie Dongen 2040 als kapstok waar alle opgaven aan worden opgehangen. De opgaven worden doorvertaald naar concreet beleid en samenwerking. • We investeren in een goed samenspel tussen raad, college en organisatie en bereiden ons voor op een soepele overgang naar de volgende bestuursperiode.

Nieuwe ontwikkelingen
Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Beleidsrisico’s
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico’s te melden.

520 Dienstverlening

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Doelgroepenopvang is van invloed op werkzaamheden burgerzaken.	De opvanglocatie De Nestel is verlengd tot en met 31 augustus 2027. Hierdoor ontvangt en verwerkt Burgerzaken meer inschrijvingen.
De dienstverlening van Burgerzaken wordt beoordeeld met een 8,6.	Op basis van resultaten uit klantonderzoeken wordt de dienstverlening continu verbeterd. Daarnaast ontvangen we positieve reacties op de avondopenstelling.
De bereikbaarheid van Burgerzaken is verruimd.	Vanaf 7 mei is een avondopenstelling (tot 19:00 uur) ingevoerd.

Speerpunten 2026	
• We verruimen de dienstverlening van Burgerzaken met een avondopenstelling, op basis van signalen en behoeften van inwoners.	

Nieuwe ontwikkelingen
Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Beleidsrisico's
Er zijn geen nieuwe beleidsrisico's te melden.

530 Beheer en onderhoud

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Het roekenbestrijdingsplan is in werking en wordt actief uitgevoerd.	Het roekenbestrijdingsplan is geïmplementeerd, waarbij dagelijkse inspecties worden uitgevoerd.
Het systeem voor het MJOP (Spacewell O-Prognose) is ingericht en gereed voor gebruik.	Het systeem Spacewell O-Prognose is gevuld en voorbereid op gebruik, daarnaast wordt het MJOP geactualiseerd.
De werkzaamheden aan de fietsbrug over het Wilhelminakanaal (object 1025) zijn gestart.	Werkzaamheden zijn gestart.
Het onderhoud van klimaatadaptieve grasparkeervakken is geborgd binnen het maaibestek.	Onderhoud is nog niet in uitvoering, wel is het meegenomen in het maaibestek.

Inzicht in realisatie doelstelling
In de thema's 530 en 540 zijn bij wijze van pilot in de Programmabegroting concrete, meetbare doelstellingen geformuleerd. In de Bestuursrapportage wordt inzicht geboden in de realisatie op deze doelstellingen.

	Doelstelling	2023	2024	2025	2026 Q1+Q2*
Kwaliteit openbaar groen centrum	90% op niveau A	70%	75%	73%	90%
Ontwikkeling realisatie doelstelling		↓	↑	↓	↑
Kwaliteit openbaar groen wijken	90% op niveau B	93%	93%	98%	98%
Ontwikkeling realisatie doelstelling		→	→	↑	→
Kwaliteitsniveau verhardingen	90% op niveau B	85%	85%	81%	81%
Ontwikkeling realisatie doelstelling		↓	→	↓	→

* Prognose o.b.v. 6 maanden. Let op: seizoensinvloeden hebben effect op dit cijfer gedurende het jaar.

Groen = boven de doelstelling, rood = onder de doelstelling
↑ = Verbeterd t.o.v. voorgaand jaar, ↓ = verslechterd, → = gelijk gebleven

Speerpunten 2026

- We verduurzamen Eagle Shelter, Jeugdcentrum De Vaart en Brandweerkazerne 's Gravenmoer en we bereiden de verduurzaming van andere gemeentelijke gebouwen voor.
- De vraagstukken rond maatschappelijk vastgoed worden complexer en vragen om meer specialistische kennis en tijd. Daarom wordt het beleid/beheer versterkt. Er komt een korte- en lange termijnvisie om toekomstgerichte keuzes te kunnen maken.
- We halen de voorbereiding van civiele projecten naar voren en zetten in op het wegwerken van achterstanden in de uitvoering.
- We nemen maatregelen om de biodiversiteit in stedelijk gebied te versterken, onder andere via een leefgebiedbenadering.
- We realiseren laadinfrastructuur voor de elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark op de locaties Coolhof en de gemeentewerf in ’s Gravenmoer.

Nieuwe ontwikkelingen

- De gemeente gaat een overeenkomst aan met bijenvereniging Ambrosius voor de bestrijding van hoornaars. De vereniging verzorgt gedurende twee jaar het verwijderen van nesten. De kosten worden gedekt binnen het bestaande budget.
- Door de vorstperiode is schade ontstaan aan het wegdek van de Eindsestraat binnen de bebouwde kom. Om de verkeersveiligheid te waarborgen zijn in januari noodreparaties uitgevoerd.

Beleidsrisico’s

- Extreme weersomstandigheden, zoals langdurige periodes van droogte of juist overmatige neerslag kunnen het reguliere onderhoud aan groenvoorziening, wegen en riolering verstoren. Dit kan leiden tot hogere onderhoudskosten of uitgestelde werkzaamheden.
- De beperkte beschikbaarheid van aannemers en vakbekwaam personeel kan leiden tot vertragingen in de uitvoering van werkzaamheden en hogere uitvoeringskosten.
- De inzetbaarheid van wijkploegen staat onder druk door vergrijzing en arbeidsmarktkrapte. Dit kan gevolgen hebben voor de continuïteit en kwaliteit van het onderhoud. Daarom wordt ingezet op efficiëntere werkwijzen en duurzaam groenbeheer.
- Stijgende prijzen van brandstoffen en materialen kunnen leiden tot hogere kosten voor onderhoud en uitvoering van projecten.

Wat hebben we bereikt? Peildatum 1 augustus	Wat hebben we tot nu toe gedaan? Peildatum 1 augustus
Regionale aanbesteding voor de afvalstromen van de milieustraat	De aanbesteding voor de milieustraat is doorlopen en geïmplementeerd.
Vervanging van afgeschreven glasbakken	Nieuwe glasbakken zijn binnen en geplaatst.
In samenwerking met De Bries is een project gestart gericht op het verminderen van zwerfafval op hotspots, waarbij scholen worden betrokken.	Samen met De Bries is een project opgezet waarbij scholen actief meedenken over oplossingen voor zwerfafval op aangewezen hotspots. Er is een bijeenkomst voorbereid en gepland voor de jaarlijkse waardering van onze zwerfafval pakkers (ZAP'rs).

Inzicht in realisatie doelstelling
In de thema's 530 en 540 zijn bij wijze van pilot in de Programmabegroting concrete, meetbare doelstellingen geformuleerd. In de Bestuursrapportage wordt inzicht geboden in de realisatie op deze doelstellingen.

	Doelstelling	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Restafval per inwoner (kg)	100	137	132	129	135	128	128
Ontwikkeling realisatie doelstelling		↑	↑	↑	↓	↑	→
Zuiverheid PMD (%)	75%	83%	60%	80%	73%	71%	61%
Ontwikkeling realisatie doelstelling		↑	↓	↑	↓	↓	↓

* Prognose o.b.v. 6 maanden. Let op: seizoensinvloeden hebben effect op dit cijfer gedurende het jaar.

Groen = boven de doelstelling, rood = onder de doelstelling
↑ = Verbeterd t.o.v. voorgaand jaar, ↓ = verslechterd, → = gelijk gebleven

Speerpunten 2026	
• Blijvend inzetten op communicatie rondom afval.	

Nieuwe ontwikkelingen

- In 2026 is via verschillende kanalen actief gecommuniceerd over afvalscheiding en het voorkomen van zwerfafval. Daarbij is meer aandacht besteed aan de nieuwe PMD regels, luierinzameling, de Afvalwijzer, zwerfafval, hitteprotocol en maden, en de Landelijke Opschoondag.
- De uitgaven voor brandstoffen vallen naar verwachting hoger uit dan begroot als gevolg van gestegen brandstofprijzen.

Beleidsrisico's

- Het aantal bezoekers aan de milieustraat is toegenomen (circa 12% in 2025) en blijft onverminderd hoog.
- Door de hogere bezoekersaantallen neemt ook de afkeur van afvalstromen toe, doordat afval niet altijd in de juiste containers wordt aangeboden. Dit kan leiden tot hogere verwerkingskosten.
- Schommelingen in brandstofprijzen en mogelijke leveringsproblemen vormen een risico voor de continuïteit en kosten van de uitvoering.
- Extreme weersomstandigheden, zoals perioden van vorst, kunnen leiden tot extra inzet van middelen en hogere kosten, bijvoorbeeld voor gladheidsbestrijding.

Wat mag het kosten?

510 - Bestuur		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Bestuur	**2.811**	**0**	**40**	**0**	**318**		**3.168**	**0**
0.10	Mutaties reserves	75	0	0	0			75	0
0.1	Bestuur	2.736	0	40	0	318		3.093	0

Baten		S/I
• N.v.t.		

Lasten	318 nadeel	S/I
• Iedere gemeente draagt bij aan de VNG. Onderdeel daarvan is het GGU, Gezamenlijk Gemeentelijk Uitvoering. Dit betreft een fonds voor maatschappelijk en organisatorische vraagstukken waarmee alle gemeenten te maken hebben. De bijdrage aan dit fonds was voor dit jaar nog niet begroot.	-55	S
• Jaarlijks wordt de voorziening gewezen wethouders (APPA) geactualiseerd. Dit gebeurt op basis van het aantal deelnemers en de financiële parameters, zoals bijvoorbeeld de dekkingsgraad van het ABP en de rekenrente. De dekkingsgraad van het ABP is aanzienlijk gestegen wat leidt tot een hogere last voor de gemeente Dongen.	-234	I
• Vanuit het Bestuursakkoord 2026-2030 is de wethouderscapaciteit uitgebreid.	-32	S
• Voor gewezen wethouders wordt nog wachtgeld betaald, deze lasten vallen hoger uit dan begroot.	-41	I
• De controle jaarrekening 2025 als ook de indexering van de accountantskosten zorgt voor een hogere last als in eerste instantie voorzien.	-30	S
• Geraamde lasten commissie democratisch vernieuwen worden in 2026 niet uitgegeven.	25	I
• De vergoeding voor raadsfracties is te hoog geraamd en wordt in deze Berap bijgesteld.	26	S
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	24	S

520 - Dienstverlening		Primitieve begroting		Begroting tot Berap		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Dienstverlening	**2.222**	**1.500**	**-6**	**-135**	**36**	**158**	**2.252**	**1.523**
0.2	Burgerzaken	1.166	573	-6	-150	43	158	1.203	580
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	173	134	0	2	5		178	136
8.3	Wonen en bouwen	884	794	0	13	-12		872	807

Baten	158 voordeel	S/I
• De leges voor de reisdocumenten worden positief bijgesteld, er worden meer documenten aangevraagd.	138	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	20	I

Lasten	36 nadeel	S/I
• Er worden meer reisdocumenten aangevraagd dan voorzien, dat betekent tevens dat er meer documenten moeten ingekocht bij het Rijk. Daardoor worden meer Rijksleges betaald.	-31	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-5	I

530 - Beheer en onderhoud		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Beheer en onderhoud	**10.059**	**3.338**	**140**	**0**	**22**	**51**	**10.220**	**3.389**
0.10	Mutaties reserves	3	1	0	0			3	1
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	560	0	0	0			560	0
2.1	Verkeer en vervoer	3.261	249	132	0	-107		3.285	249
2.2	Parkeren		1		0				1
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.405	267	7	0	115	-59	3.527	208
7.2	Riolering	2.336	2.820	1	0	110	110	2.447	2.930
8.3	Wonen en bouwen	494		0		-96		398	

Baten	51 voordeel	S/I
• De Provinciale subsidie Natuur in de Wijk is niet toegekend, er is subsidie verstrekt aan andere gemeenten.	-79	I
• Er zijn meer aanvragen ingediend voor aansluiting op het gemeentelijk riool. Dit leidt tot een hogere opbrengst dan geraamd.	95	I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	35	I

Lasten	22 nadeel	S/I
• Het project Natuur in de Wijk wordt dit jaar niet gerealiseerd, subsidieaanvraag is niet toegekend.	79	I
• Het baggeren van Kerkebos was voorzien in 2025 maar kon toen geen doorgang vinden. In 2026 heeft dit inmiddels wel doorgang gevonden, ramingen zijn hierop aangepast.	-173	I
• Er zijn meer aanvragen ingediend voor aansluiting op het gemeentelijk riool. Dit leidt tot een hogere lasten dan geraamd. (zie ook baten)	-110	I
• Op basis van de gerealiseerde investeringen in 2025 worden werkelijke kapitaallasten geraamd. Fasering van investeringen leidt tot lager rente en afschrijving.	408	S
• Voordeel op de kapitaallasten van riolering komt ten goede van de egalisatievoorziening riool. Fasering van investeringen leidt immers tot een lagere lasten. Voor de begroting betekent een storting in de egalisatievoorziening, daardoor voor de begroting een nadeel.	-253	S
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	27	I

Het thema 540 Afval is volledig kostendekkend. De opbrengsten en kosten worden gesaldeerd en uit de voorziening gedekt waardoor deze geen directe invloed hebben op het exploitatieresultaat. Om volledig inzicht te geven, worden de cijfers binnen dit thema gedeeld.

540 - Afval		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Afval	**3.742**	**4.290**	**7**	**7**	**32**	**32**	**3.781**	**4.329**
7.3	Afval	3.742	4.290	7	7	32	32	3.781	4.329

Baten	32 voordeel	S/I
• Door areaaluitbreiding brengt afvalstoffenheffing meer op dan begroot.	84	S
• Opbrengsten uit inzameling glas zijn lager dan voorzien. Dit wordt veroorzaakt door kostenstijgingen (brandstof en energie) bij de inzamelaar en verwerker.	-35	S
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-17	I

Lasten	32 nadeel	S/I
• Diverse ontwikkelingen onder € 25.000, per saldo.	-32	I

6. Algemene dekkingsmiddelen en overhead

In de begroting nemen we ook het overzicht op van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van overhead. Algemene dekkingsmiddelen geeft inzicht in een aantal algemene inkomstenbronnen van de gemeente, zoals de algemene uitkering. Overhead geeft aan welke kosten samenhangen met de sturing en ondersteuning van de organisatie. Het is geen programma, zoals de vijf pijlers worden weergegeven, maar meer een opsomming van een aantal geldstromen die vanuit hun onderlinge samenhang zijn geordend.

Algemene uitkering

De cijfers in dit document zijn gebaseerd op de Meicirculaire 2026. De eerstvolgende circulaire is die van september 2026. De effecten hiervan zullen verwerkt worden bij de jaarrekening 2026. De raad via een raadsinformatiebrief op de hoogte worden gebracht van de uitkomsten van de circulaires.

610 - Algemene uitkeringen		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Algemene uitkeringen		**54.885**		**1.092**		**1.318**		**57.295**
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		54.885		1.092		1.318		57.295

Baten	1.318 voordeel	S/I
• Verwerking meicirculaire 2026.	1.318	S

620 - Gemeentelijke belastingen en heffingen		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Gemeentelijke belastingen en heffingen	**355**	**7.698**	**-24**	**155**	**-10**	**21**	**321**	**7.873**
0.61	OZB woningen	228	4.966	0	-100	-5	51	223	4.917
0.62	OZB niet-woningen	105	2.491	0	210	-5	46	100	2.747
0.64	Belastingen overig	22	100	-24	42		-30	-1	112
3.4	Economische promotie		140		3		-45		98

Baten	21 voordeel	S/I
• De OZB is bijgesteld naar aanleiding van de rapportages van de Belastingsamenwerking West Brabant (BWB). Hierin zijn actuele aantallen en cijfers verwerkt.	97	S
• De bijdrage aan de BWB valt dit jaar lager uit (zie Berap 2026-1). Deze bijdrage betalen nu exclusief btw, terwijl dat eerder inclusief was. De betaalde btw mocht worden gedeclareerd in het btw-compensatiefonds. De declaratie was ook begroot. Door de stelselwijzing vervalt de baat. Daar staat dus ook een lager bijdrage tegenover.	-30	
• Er worden dit jaar minder overnachtingen verwacht dan begroot op basis van de realisatie van voorgaande jaren. Dat betekent dus een lagere baat.	-45	I
• Diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000, per saldo	-22	I

Lasten	10 voordeel	S/I
• Diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000, per saldo	10	S

1

630 - Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Overige algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	**1.521**	**2.366**	**-2.783**	**-31**	**1.188**	**-462**	**-74**	**1.873**
0.10	Mutaties reserves	65	1.159	0	0			65	1.159
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	493		-1.971		1.068		-410	
0.5	Treasury	197	129	0	-15	-211	83	-14	197
0.8	Overige baten en lasten	710	1.078	-525	-16	253	-545	438	518
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	56		-287		79		-153	

Baten	462 nadeel	S/I
• Bij het opstellen van de begroting wordt altijd rekening gehouden met indexering, zowel van lasten als van baten. De werkelijkheid wordt pas gedurende het jaar duidelijk. De opbrengsten zijn daadwerkelijk hoger uitgevallen en waren al deels in Berap 2026-1 verwerkt. De stelpost was echter nog niet afgeraamd, dat gebeurt in deze Berap.	-535	I
• De rente op het Schatkistbankieren valt wat hoger uit dan voorzien. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een hoger rentepercentage, aan de andere kant is een nieuwe langlopende geldlening aangetrokken die niet gelijk is besteed. Dat zorgt voor een hoger saldo in de Schatkist.	89	I
• Diverse afwijkingen kleiner dan € 25.000, per saldo	20	I

Lasten	1.188 nadeel	S/I
• Het positieve saldo van de Berap is verwerkt als voorlopig resultaat.	-1.068	I
• De voorlopige opgelegde aanslag voor de vennootschapsbelasting (Vpb) is hoger dan verwacht. De belasting maakt hiervan zelf een inschatting. Bij het opstellen van de jaarrekening 2026 wordt de werkelijke Vpb berekend.	-79	I
• Bij het opstellen van de begroting wordt altijd rekening gehouden met indexering, zowel van lasten als van baten. De werkelijkheid wordt pas gedurende het jaar duidelijk. De lasten zijn daadwerkelijk hoger uitgevallen en waren al deels in Berap 2026-1 verwerkt. De stelpost was echter nog niet afgeraamd, dat gebeurt in deze Berap.	-252	I
• De rente op lang- en kortlopende geldleningen en rente toerekenen aan voorzieningen levert per saldo een voordeel op. Dit wordt onder meer veroorzaakt door fasering in investeringen en daardoor lagere financieringsbehoeften.	211	I

640 - Overhead directe personeelskosten		Primitieve begroting		Mutaties Berap I en Raadsbesluiten		Mutaties Berap II		Begroting na Berap II	
Taakveld	bedragen x € 1.000,-	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Overhead directe personeelskosten	**12.833**	**189**	**1.570**	**9**	**-148**		**14.255**	**198**
0.1	Bestuur	141		0		49		190	
0.4	Overhead	12.667	189	1.570	9	-197		14.040	198
0.8	Overige baten en lasten	25		0				25	

Baten		S/I
• N.v.t		

Lasten	148 voordeel	S/I
• Het budget voor de Wet Open Overheid is verhoogd. Er is meer capaciteit en expertise nodig voor actieve openbaarmaking.	-49	I
• Ambtelijk wordt veel capaciteit ingezet voor het beheer van de opvanglocatie De Nestel. De kosten voor deze capaciteit mogen worden toegerekend aan het normbedrag wat daarvoor vanuit het Rijk voor wordt ontvangen, een voordeel voor de begroting.	266	I
• ICT: voor een servermigratie van diverse applicaties zijn de kosten gestegen	-47	I
• Juridische kosten voor bezwaar en beroep als ook arbeidsrechtelijke kosten zijn toegenomen.	-60	
• De start van het Werkcafé loopt wat uit, daarmee ook de start van het Werkleerbedrijf, een voordeel.	60	I
• Diverse afwijkingen onder € 25.000, per saldo.	-22	I

Investeringsplan 2026

	Materiële vaste activa - Investeringen 2026 (bedragen * €1.000)								
Jaar beschikbaar gesteld		**Beschikbaar krediet**	**Netto uitgaven t/m 2025**	**Netto uitgaven t/m 07-2026**	**Restant krediet 2026**	**Mutatie krediet**	**Toelichting**	**Jaar verwachte ingebruikname**	**Jaar verwachte afsluiting krediet**
	Wegen, straten en pleinen	**16.887**	**1.690**	**2.626**	**12.571**	**170**			
2011	Leeuweriklaan	179	-	-	179	153	*1	2027	2027
2011	Elzenweide	77	-	-	77				
2020	Gebiedsontwikkeling 't Blik	314	52	-	262				
2021	N629 Vervangen verkeersregelinstallatie	150	49	-	101				
2021	N629 Realisatie (bijdrage)	1.610	-	-	1.610				
2021	N629 Reconsturctie Steenstr.	339	14	-	325				
2021	N629 verkeersaanpassingen	325	-23	44	304				
2022	Rotonde Fazantweg	279	56	118	105	17	*2	2026	2027
2023	Asfaltering Eindsestraat (rijweg)	849	73	-1	777			2029	2030
2020	Waterberging de Biezen	314	7	-	307			2028	2029
2021	EVZ Wildertse arm	-	-	-48	48			2026	2026
2021	Snelfietsroute N629	4.120	147	22	3.951			2027	2028
2022	Vaartweg herinrichting	2.170	1.030	944	197			2026	2027
2022	Reconstructie Metaalstraat	326	13	14	299			2027	2028
2023	Herinrichting Hoofdstraat Molendijk (Geubleplein)	958	6	17	934			2028	2029
2023	Reconstructie Noorderlaan	1.025	233	1.080	-288			2026	2027
2023	Aanpassing openbare ruimte IKC Gravenmoer	562	33	419	111			2026	2027
2026	Park Dongedal herinrichting	874	-	-	874			2027	2028
2026	Wielstraat reconstructie (verkeersplan 's Gravenmoer)	1.421	-	2	1.419			2029	2030
2026	Herinrichting Eindsestraat	995	-	15	980			2029	2030
	Openbare ruimte	**856**	**6**	**116**	**734**	**-**			
2024	Speeltoestellen	319	6	116	197			2027	2027

2026	Uitvoering speelruimteplan 2026	291	-	-	291			2027	2028
2026	Inrichting Ecologische Verbindingszone Wildertse Arm	196	-	-	196			2027	2028
2026	Vervanging borden Broederpad (NIEUW)	20	-	-	20			2026	2027
2026	Infromatieborden Zusterpad (NIEUW)	30	-	-	30			2027	2028
	Sportterreinen	**1.234**	**-**	**1.280**	**-46**	**-**			
2026	Kunstgrasveld Olympia	1.234	-	1.280	-46			2026	2026
	Actieve Grondpolitiek	**2.000**	**-**	**-**	**2.000**	**-**			
2026	Aankoop gronden	2.000	-	-	2.000			2026	2026
	Bruggen en duikers	**479**	**17**	**43**	**420**	**-**			
2022	Stuw Kerkebos	24	1	-	23				
2024	Brug Vaartweg 17 - 's Gravenmoer	160	6	4	150			2026	2027
2026	Renovatie Fietsbrug	295	11	38	246			2027	2028
	Materieel	**1.670**	**325**	**48**	**1.296**	**90**			
2025	Tractie Milieustraat	80	-	19	61			2026	2027
2022	Tractie riool kolkenzuiger	200	188	12	0			2026	2027
2024	Vervangen modems ondergrondse containers	180	137	-	43			2026	2027
2026	Containers Milieustraat	20	-	17	3			2026	2027
2025	Tractie Parken en Plantsoenen tractor, snipperkar en bladzuiginstallatie	240		-	240			2026	2027
2025	Tractie Parken en Plantsoenen ??	240		-	240	40	3*	2026	2027
2022	IP Tractor Kipper	-	-	-	-	50	4*	2026	2027
2025	Vervanging ondergrondse containers 2025-2026	650	-	-	650			2027	2028
2026	Laadpalen gemeentewerf	60	-	-	60			2026	2026

	ICT	**32**	**-**	**11**	**21**	**-**			
2026	ICT voorzieningen gemeenteraad	32	-	11	21			2026	2026
	Gemeentelijke gebouwen	**4.513**	**2.979**	**510**	**1.024**	**75**			
2022	Installaties en verduurzaming gemeentehuis	3.056	2.580	231	245			2026	2026
2023	Vergadersysteem raadzaal	250	251	12	-13			2025	2026
2024	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2025-2026	918	125	42	751	24	5*	2026	2030
2025	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen 2027-2030	-	10	18	-28			div.	2031
2025	Cameratoezicht gemeentehuis	14	14	4	-3	4	6*	2026	2026
2026	Aanpassen balies (NIEUW)	33	-	68	-35			2026	2027
2026	Verbouwing werkcafe	242	-	135	107	47	7*	2026	2027
	Onderwijshuisvesting	**37.445**	**17.884**	**6.165**	**13.396**	**-**			
2022	IKC Anspach	6.464	6.394	9	60			2025	2026
2022	IKC Biezen	9.653	392	300	8.960			2028	2029
2022	IKC Gravenmoer	8.896	3.666	3.349	1.881			2026	2027
2023	IKC West (voorbereidingskrediet)	800	-	1	799			2030	2031
2025	IKC vaste inventaris gymzalen Heilig Hart	90	29	29	32			2026	2027
2025	IKC losse inventarisgymzalen Biezen	70	-	-	70			2028	2029
2025	IKC losse inventaris gymzalen Heilig Hart	70	27	28	15			2026	2027
2025	IKC vaste inventarisgymzalen Biezen	90	-	-	90			2028	2029
2025	Voorbereidingskrediet buitenruimte IKC Biezen	79	-	4	75			2028	2029
2021	IKC Heilig Hart	11.083	7.375	2.444	1.264			2026	2027
2026	Sloopkosten Otterdonk	150	-	-	150				
	Riolering	**15.514**	**417**	**650**	**14.447**	**1.348**			
2022	Vervangen installaties 2023	109	54	-	55				
2024	Vervangen/renovatie technische installaties/ mechanische riolering 2024	199	100	-	99				

2025	Vervangen/renovatie technische installaties/ mechanische riolering 2025	201	-	26	175				
2026	Vervangen/renovatie technische installaties/ mechanische riolering 2026	186	-	7	179				
2021	Rioolvervanging Hertog Janstraat	591	9	24	558	309	8*	2027	2028
2021	Rioolvervanging Oude Baan	3.776	31	16	3.729			2028	2029
2021	N629 persleiding	382	-	-	382				
2022	Rioolvervanging fietspad Eindsestraat	605	22	-	583			2029	2030
2022	Renovatie Fazantenweg	40	-	30	10			2026	2027
2022	Verbetermaatregelen BRP 2023	120	19	11	90				
2022	Riolering Kerkstraat	884	41	30	813	400	9*	2027	2028
2022	Rioolrenovatie Industriestraat	133	12	-	121				
2022	Rioolrenovatie Middellaan	251	55	-	196				
2022	Rioolrenovatie Vaartweg (Wildzangweg - 's Gravenmoer_	416	2	-	414				
2022	Rioolrenovatie Aaalberslaan/Arienstraat	1.170	33	23	1.114	189	10*	2027	2028
2022	Rioolvervanging Constancestraat / Glorieux / Kruisherenstraat	679	3	32	644	250	11*	2027	2028
2022	Rioolrenovatie Vaartweg (parallelweg)	443	-	-	443				
2022	Rioolrenovatie Lage Ham	1.125	0	-	1.125				
2023	Rioolvervanging Noorderlaan	485	34	451	0			2026	2027
2023	Rioolvervanging Glorieux/Karmelietenstr/Kapucijnen	785	3	-	782	200	12*	2027	2028
2026	Rioolvervanging Lindestraat/Eikenstraat	1.062	-	-	1.062			2028	2029
2026	Rioolvervanging mgr Schaepmanlaan (thv Cambreurcollege)	997	-	-	997			2028	2029
2026	Rioolvervanging Bernardstraat/Nieuwstraat	875	-	-	875			2028	2029

	Financiële vaste activa - Investeringen 2026 (bedragen * €1.000)								
Jaar beschikbaar gesteld		**Beschikbaar gesteld krediet**	**Netto uitgaven t/m 2025**	**Uitgaven t/m 07-2026**	**Restant krediet 2026**	**Mutatie krediet**	**Toelichting**	**Jaar verwachte ingebruikname**	**Jaar verwachte afsluiting krediet**

	Deelnemingen	**1.415**	**225**	**389**	**802**	**-**			
2026	Deelname publiek ontwikkelbedrijf (POB)	715	225	189	302			2024	2029
2026	SVN startersleningen	200		200	-			2026	2026
2026	Vereveningsfonds betaalbare woningen (SVN)	500		0	500			2026	2026

	TOTALE VASTE ACTIVA - Investeringen 2026 (bedragen * €1.000)								
	TOTAAL	**82.045**	**23.543**	**11.837**	**46.664**	**1.683**			

Toelichting kredieten	
Er is een budget beschikbaar vanaf 2011 vanuit de ontwikkelaar voor het inrichten van de openbare ruimte Leeuweriklaan. Nu in 2026/2027 de werkzaamheden daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden, omdat alle woningen gerealiseerd zijn, is het beschikbare budget onvoldoende. De openbare ruimte Leeuweriklaan wordt ingericht naar de huidige wetten en eisen conform duurzaamheid en circulariteit. Tevens wordt het regenwaterstelsel aangepast omdat in het verleden er regelmatig wateroverlast heeft plaats gevonden.	*1
De aanbesteding van de rotonde Gaasjesweg – Fazantenweg is duurder uitgevallen dan begroot. Dit heeft te maken met de conflicten in het Midden-Oosten met als gevolg de oliecrisis.	*2
Door overstap naar elektrificatie van het wagenpark is het budget niet toereikend. De extra investering valt door de bezuiniging op brandstof in 10 jaar na genoeg weg.	*3
Door de slechte staat van de huidige tractor willen we deze investering van 2027 naar voren halen zodat we met de start van het gladheidsseizoen beschikken over goed werkend materieel en geen problemen ervaren tijdens het gladheidsseizoen	*4
Voor de subsidieaanvragen voor de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen (JC de Vaart, Brandweerkazerne 's Gravenmoer en kantoor Molendijk zijn nieuwe kostencalculaties gemaakt. De te verwachten subsidies zijn hierop in mindering gebracht.	*5
Een camerasysteem draagt bij aan de veiligheid van baliemedewerkers doordat incidenten sneller kunnen worden gesignaleerd en vastgelegd. Daarnaast werkt zichtbare camerabewaking preventief, wat de kans op agressie, intimidatie en ongewenst gedrag richting medewerkers kan verminderen en een veiliger gevoel op de werkplek creëert.	*6
Voor het werk café is eerder via Berap-1 een aanvullend investeringsbudget beschikbaar gesteld. Daarvoor is de kapitaallast voorzien in de begroting van 2027. Echter is het investeringsbudget niet goed opgenomen/ verwerkt, dit dient alsnog te gebeuren via de Berap-2.	*7

Het huidige budget is gebaseerd op een kostenraming uit 2020 en is sindsdien niet bijgesteld. Zowel de materiaal- als de loonkosten zijn in die periode aanzielijk gestegen. Daarnaast hebben wetswijzigingen op het terrein van duurzaamheid, klimaat en circulariteit een kostenverhogend effect waaronder de aanleg van groene parkeervakken, de aanleg van een infiltratieriool en aanleg van waterbergende fundering.	*8
De financiële gevolgen: de projectraming is opgesteld in 2021 en niet geïndexeerd. Bij het uitwerken van een voorlopig ontwerp kan een gedeelte van het riool niet vervangen worden vanwege aanwezige bomen. Dit gedeelte zal gerelined worden wat kostenverhogend werkt. Ook de ondergrondse voorzieningen voor de bomen zijn in de raming niet meegenomen. Deze extra kosten worden verwerkt in deze Berap.	*9
Na de aanbesteding is het totale projectbudget hoger uitgevallen dan het krediet wat in de begroting is opgenomen. Het huidige budget is gebaseerd op een kostenraming uit 2023 en is sindsdien niet bijgesteld. Zowel de materiaal- als de loonkosten zijn in die periode aanzienlijk gestegen.	*10
Het huidige budget is gebaseerd op een kostenraming uit 2022 en is sindsdien niet bijgesteld. Zowel de materiaal- als de loonkosten zijn in die periode aanzielijk gestegen. Daarnaast hebben wetswijzigingen op het terrein van duurzaamheid, klimaat en circulariteit een kostenverhogend effect waaronder de aanleg van groene parkeervakken, de aanleg van een infiltratieriool en aanleg van waterbergende fundering.	*11
Het huidige budget is gebaseerd op een kostenraming uit 2022 en is sindsdien niet bijgesteld. Zowel de materiaal- als de loonkosten zijn in die periode aanzielijk gestegen. Daarnaast hebben wetswijzigingen op het terrein van duurzaamheid, klimaat en circulariteit een kostenverhogend effect waaronder de aanleg van groene parkeervakken, de aanleg van een infiltratieriool en aanleg van waterbergende fundering.	*12